

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
182. (1502.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2792 ▲
1 amerikai dollár	3,1337 ▲
100 magyar forint	1,4755 ▼

Aktuális

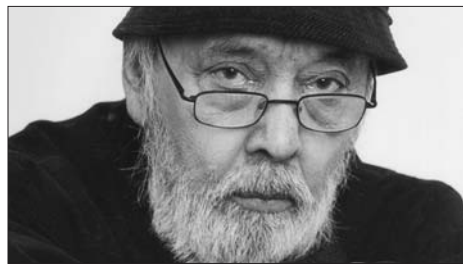
3

**„Karsúbb” USL
áll Oprescu mögött**

Függetlenként, de az ellenzéki Szociál-Liberális Szövetség (USL) támogatásával indul a jövő évi helyhatósági választásokon újabb mandátumért Sorin Oprescu bukaresti főpolgármester.

Kultúra

8

**Atyja nélkül maradt
a romániai dzsessz**

Hetvenkilenc éves korában tegnap elhunyt Johnny Răducanu nemzetközi hírnű romániai dzsesszenész, aki egyéni előadójai mellett számos együttesben is játszott, emellett pedig nemzetközi fellépéseken is elismerést szerzett.

Média

9

Öt Emmy a Modern családnak

A *Modern család* volt Los Angelesben a helyi idő szerint tegnap hajnalban tartott Emmy-gála főszereplője – a vígjátékon öt kategóriában zsebelt be díjat, köztük a legjobb filmnek járó elismerést. Drámai kategóriában a *Mad Men* című sorozat bizonyult a legjobbnak.

Vezércikk

3

**Hófehérke vagy
Hamupipőke?**

Nem kizárt, hogy rövidesen pártot kap Hófehérke is. Az agyonpolitizált Romániában ez már szinte természetesnek is tűnne; a furcsa csak az,

Bogdán Tibor

hogy ez a tömörülés amolyan patolyt párt kívánna lenni, amelyet nem szennyezett be a mindenkori hatalmi/politikai elit kapzsísága, amely nem dilettantizmusáról híresült el. ▶

Aszály szélén Románia

Csak egy kiadós esőzés mentheti meg az országot az energiadrágulástól**A gazdák esőzésben reménykednek, mert a hamarosan kezdődő őszi vetést is veszélybe sodorhatja az elhúzódó szárazság**

Ülést tartott tegnap a környezetvédelmi minisztérium sürgősségi helyzetekért felelős bizottsága amiatt, hogy a Duna vízszintje három éve nem látott szintre süllyedt. Bár Borbély László miniszter sajtótájékoztatóján úgy fogalmazott, „egyelőre nem beszélhetünk aszályról”, a szakemberek szerint a szárazság veszélybe sodorhatja az őszi vetést, és az akadozó hajózás a kereskedelmet is hátrányosan érinti. A vízszintcsökkenés miatt jelentősen visszaesett a vízi erőművek aktivitása, elegendő hűtőfolyadék hiányában ráadásul a cernavodai atomerőmű is leállhat. A nagy állami energiavállalatok még nem foganatosítottak válságintézkedéseket, de ha a helyzet nem javul, még év vége előtt árdragításokhoz folyamodhatnak. **6. oldal ▶**

**Koalíciós próba
az Orban-tárca**

Cs. P. T., M. Á. Zs.

▶ Egy órára volt szüksége Leonard Orbannak, hogy a parlament közigazgatási és európai ügyekre szakosodott bizottságait meggyőzze arról, megfelelően felkészült az Európai Ügyek Minisztériumának vezetésére. Az elnöki hivatal volt tanácsadójának dologát könnyítette, hogy az ellenzéki Szociál-Liberális Szövetség (USL) honatyái hiányoztak a meghallgatásról. Hozzáállásuk azt is megelőlegezi, hogy a mai plenáris ülésen a koalíciós alakulatoknak ellenzéki segítség nélkül kell összegyűjteniük a tárca létrehozásához és Orban megerősítéséhez szükséges 236 szavazatot. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

A remény tanéve a Sapientian

▶ Abban a reményben kezdődött tegnap a tanév a Sapientia egyetemen, hogy már az őszi parlamenti ülészakban rábólinthat a törvényhozás a felsőoktatási intézmény akkreditációjára. Kelemen Hunor az RMDSZ elnökeként politikai támogatást, Dávid László rektor minőségi munkát ígért. **7. oldal ▶**

Kelemen Hunor tanévnyitó beszédet mondott

Fotó: Sipos M. Zoltán

**Bepanaszolták
Bocot Barrosónál**

S. M. L.

▶ Levelet intézett José Manuel Durao Barroso EU-főbiztoshoz a kormányzati felügyelőök érdekvédelmi szervezete. Az egykori prefektusok, alprefektusok Emil Boc miniszterelnököt panaszták be az Európai Bizottságnál amiatt, hogy a kormány törvénytervezet nyújtott be a parlamenthez a Tăriceanu-kormány idején létrehozott kormányzati felügyelői tisztség megszüntetéséről. Annak idején ezt a szerepkört azoknak a volt prefektusoknak, alprefektusoknak hozták létre, akiknek valamilyen okból – jobbra politikai hatalomváltás nyomán – meg kellett válniuk tisztségüktől. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Röviden

Néppárti közgyűlés Brüsszelben

Európa legnagyobb politikai tömörülése, az Európai Néppárt (EPP) tegnap és ma Brüsszelben ülésezik. A két kongresszus közötti legfontosabb döntéshozó testület egyebek mellett elfogadja azokat a dokumentumokat, amelyeket az EPP év végén Marseille-ben sorra kerülő kongresszusa elé terjeszt. Az RMDSZ több alapdokumentumhoz módosító javaslatokat tett. Az EPP brüsszeli tanácskozásán az RMDSZ részéről Winkler Gyula európai parlamenti képviselő és Vincze Lóránt nemzetközi titkár vesz részt.

Bejegyezték Dan Diaconescu pártját

Végleges és megfellebbezhetetlen ítélettel vette tegnap a politikai alakulatok jegyzékébe a Bukaresti Ítéltábla A Nép Pártját (PPDD). Az alakulat kezdeményezője, Dan Diaconescu OTV-tulajdonos megelégedéssel nyugtázta a rég várt döntést, ugyanis alsóbb szinteken hónapok óta akadályokba ütközött a felmérések által 10 százalékos népszerűséget élvező alakulat bejegyzése. „Meglátják, mostantól a románok végre szép életet élhetnek majd. Kíváncsiakunk, hogy meg tudják-e fogalmazni, hogy miről maradnak le” – fogalmazott Diaconescu.

Rövidzárlet az Európai Parlamentben

Áramkimaradás bénította meg tegnap az Európai Unió brüsszeli negyedét. Evakuálták az Európai Parlament épületét. Az épületben füst terjengett, amit valószínűleg elektromos tűz okozhatott. A főkébelek léghettek – írta Facebook-üzenetében Kovács Richárd, Sógor Csaba EP-képviselő aszisztense.

Pozsony is adott állampolgárságot

„Bár Pozsony ma bírálja Orbán Viktor kormányát, hogy tartós magyarországi lakhely nélkül osztogat állampolgárságot a külföldi magyaroknak, a múltban maga is ezt tette, és anélkül adott állampolgárságot a külföldi szlovákoknak, hogy tartós lakhelyük lett volna Szlovákiában” – írta tegnapi számában a *Sme* című szlovák liberális napilap. „1997 és 2005 között Szlovákia állampolgárságot adott olyan személyeknek, akiknek nem volt tartós lakhelyük Szlovákiában, 2005 után azonban a törvényt megszigorították, és azóta ez már nem volt lehet-

séges” – idézi a lap Grendel Gábornak, a szlovák belügyminisztérium szóvivőjének (képünkön) egyik korábbi nyilatkozatát.

Oroszbarát győzelem a letteknél

Lettország húszéves történetében első ízben oroszbarát párt, a baloldali Harmónia Központ nyerte a parlamenti választást. A párt csaknem harmincszázalékos eredményt ért el. Ettől függetlenül a tömörülés aligha lehet a következő kormánykoalíció tényezője, mivel szoros kapcsolatokat ápol az orosz kormánypárttal, az Egységes Oroszországgal, a többi lett párt kizárta, hogy koalícióra lépjen vele.

Ankara Ciprust fenyegeti

Önmérsékletre és a fenyegetések mellőzésére szólította fel az Európai Unió egy szóvivője tegnap Törökországot és Ciprust, miután a két fél között kiújult látszik a politikai feszültség. Ankara a napokban szót emelt Ciprus közelgő európai uniós elnöksége ellen.

Merkel utódja?

Klus Wowereit magabiztosan győzött Berlinben

A szociáldemokrata Klaus Wowereit győzelme megnyitotta számára az utat a kancellárjelöltség felé

Gy. Z.

► Gyakorlatilag megnyílt az út Klaus Wowereit előtt a két év múlva esedékes szövetségi választásokon a kancellárjelölti poszt előtt, miután vasárnap újfent az SPD nyerte meg a berlini képviselőházi választásokat, s ezzel harmadszorra is beülhet a kormányzó polgármesteri székbe. Az első előrejelzések szerint a szociáldemokraták szűk 30 százalékos támogatást kaptak.

Wowereit a választások előtt hangsúlyozta, hogy programjuk

és a CDU programja nagyon kevés közös elemet tartalmaz. Ugyanakkor kerülte, hogy egyértelműen kiálljon az SPD és a Zöldek koalíciója mellett. A tízeszázalékos vörös-vörös koalíciónak ugyanakkor vége, mert a Baloldal nevű párt a voksoknál csak az egytizedet kapta, és ez kevés az SPD-vel a további közös kormányzathoz. Frank Henkelnek, a berlini CDU vezetőjének sikerült egy kisebb, 2 százalékos szavazatonövedést elérnie a 2006-os eredményhez viszonyítva. A kereszténydemokraták az első bec-

lések szerint bő 23 százalékos támogatást kaptak.

Bizonyos, hogy egyes érzésekkel fogadták a választási eredményeket a Zöldek. Ugyan 13-ról 18 százalékosra emelték támogatottságukat, ám tavasszal a közvélemény-kutatások még jóval húsz százalék felett mérték őket, sőt listavezetőjük, Renate Künast egy időben joggal reménykedett a polgármesteri poszt megszerzésében. Ebből a szárnyalásból alig maradt valami, hiszen a második helyet is kénytelenek voltak átadni a CDU-nak. ◀

Máté: túlkapás áldozata vagyok

Cs. P. T.

► Túlkapásnak nevezte Máté András Kolozs megyei képviselő azt az eljárást, amelyet az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) indított ellene négy további politikustársával együtt. Az ANI azért kért vizsgálatot az ügyészségtől, mivel mind az öt képviselő rokonait alkalmazta a képviselői irodájában. Az RMDSZ képviselőházi frakcióvezetője szerint egyetlen törvény sem tiltja, hogy a romániai honatyák rokonait alkalmazzák az irodáikban. Máté András nevésegesnek tartja azt a vádat, hogy a rokon befolyásolja a munkáját, hiszen éppen azért vette fel, mert azt akarja, hogy segítse a munkáját. Máté hozzátette: a munkaszerződést amúgy sem ő, hanem a képviselőház főtitkarsága írta alá. „Én csak jeleztem, hogy kiket szeretnék alkalmazni, és a képviselőház titkarsága semmi törvényelleneset nem talált abban, hogy köztük volt a feleségem is” – mondta a politikus.

Máté mellett fennakadt az ANI rostáján még Oana Niculescu Mizil (PSD), Sonia-Maria Drăghici (PSD), Mihai Radan (nemzeti kisebbségek) és Stelică Iacob Strugaru (PDL) is, akik közeli rokonaikat – szüleiket, gyerekeiket vagy feleségüket – alkalmazták a képviselői irodájukban. ◀

Strauss-Kahn tiszteli a nőket?

ÜMSZ

► Dominique Strauss-Kahn megerősítette, hogy „sem erőszak, sem zaklatás, sem bűncselekmény” nem történt a New York-i szállodaszobájában. A Nemzetközi Valutaalap volt vezetője mindazonáltal azt mondta a *TF1* francia kereskedelmi televízió vasárnapi esti híradójának stúdióvendégeként, hogy „nem egyszerűen nem megfelelő kapcsolatot” folytatott az öt nemi erőszakkal vádoló szobalánnyal, hanem „erkölcsi hibát” követett el. A volt IMF-vezér először szólalt meg nyilvánosan májusi New York-i letartóztatása óta.

Strauss-Kahn korábban a 2012-ben esedékes franciaorszá-

Megviselt öröm. A kiszabadult Strauss-Kahn előző nyilatkozott a televízióan

gi elnökválasztás első számú baloldali esélyese volt, ám győzelmi reménye a New York-i meggyanúsítással szertefoszlott. A 62 éves volt IMF-vezér Tristane

Banon francia újságírónőnek erőszak kísérlete miatti vádjait is visszautasította. „Én tisztelnem a nőket” – hangsúlyozta ezzel kapcsolatban. ◀

Prefektusi ukáz a kétnyelvűsítésre

Kovács Zsolt

► Kétnyelvű, magyar és román feliratok elhelyezésére szólítja fel a háromszéki közintézményeket György Ervin. Kovászna megye prefektusa kifejtette: neki kötelessége egyaránt őrködni a többségi és kisebbségi közösség nyelvi jogai fölött, ezért azt kéri a közintézményektől, hogy hivatalos megnevezésüket magyar és román nyelven egyaránt helyezék el székházaira. A háromszéki kormánybiztos hozzátette: az elmúlt időszakban több pa-

nasz is érkezett hozzá a kétnyelvű táblák ügyében, többek között Antal Árpád sepsiszentgyörgyi RMDSZ-elnöktől. Mint arról beszámoltunk, a sepsiszentgyörgyi polgármesteri tisztséget is betöltő Antal Árpád arra hívta fel a prefektúra figyelmét, hogy a kisebbségi és regionális nyelvek Románia által is ratifikált chartája egyenjogúságot nyújt a kisebbségek nyelvének. Ennek alapján arra kért választ a kormányhivataltól: a Kovászna megyei dekoncentrált intézményekben mit tettek annak érdekében,

hogy az ügyfelek írásban és szóban is használhassák a magyar nyelvet. A prefektus kifejtette: el kell kezdenünk ezt a kampányt, és mindenhol meg kell jelenítenünk a kétnyelvű feliratoknak, egyszer román, alatta pedig magyar nyelvű szöveggel. György Ervin ugyanakkor elmondta: tudomása szerint a kétnyelvűség a kereskedelmi társaságok hirdetéseiire is vonatkozik, értelmezése szerint a cégek akárhány nyelven megjeleníthetik üzeneteiket, de közöttük a román nyelvnek is szerepelnie kell. ◀

Rengett a föld a Himalájában

ÜMSZ

► Már ötven fölé emelkedett a halottak száma az India, Nepál és Tibet határán vasárnap történt földrengés következtében – közölte tegnap egy indiai rendőrségi illetékes. Az első hírek még csak négy halottról szóltak, de Dzsaszbir Szingh indiai rendőrségi illetékes azt mondta, hogy az összedőlő épületek romjai alatt további holttesteket találtak. Az észak-indiai Sikkim tartományban 25 halottról tudnak, míg a szomszédos Nepálban és Tibetben 23 holttestet találtak. A Richter-skála szerinti 6,9-es – korábbi hírek szerint 6,8-as – erejű földrengés vasárnap este rázta meg a térséget. A földrengés központja Sikkim tartományban volt. A mentést nehezítik a földcsuszamlások és az esős idő is, ezért az indiai hatóságok szerint tovább emelkedhet az áldozatok száma. A térségben nem működnek a telefonok, és áramkimaradások is vannak. Több száz ember az utcán töltötte az éjszakát, mert attól tartott, hogy a rengésben megromlódott épületek rájuk omlanak. A sajtó jelentései szerint a félkatonai szervezetek segélymunkárai pusztá kézzel és lapátal próbálták kiszabadítani az összeomlott épületek alá szorult embereket. A sűrű felhőzet miatt a mentőhelikopterek sem tudták megközelíteni a Himalája lábánál található régió elzártabb területeit, így az áldozatok száma tovább emelkedhet. „Elég rossz a helyzet” – mondta az ENSZ egy név nélkül nyilatkozó újdélhi illetékese. ◀

Koalíciós próba az új tárca

Folytatás az 1. oldalról

Emil Boc tegnap felhívással fordult a teljes politikai osztályhoz, hogy a parlament mai plenáris ülésén támogassák az Európai Ügyek Minisztériumának létrehozását. Szerinte azok az ellenzéki honatyák, akik nem szavazák meg az új tárca létrehozását, saját alakulatuk polgármesterei ellen is voksolnak, ugyanis így akadályozzák az európai támogatások lehívási arányának javítását. A Demokrata Liberális Párt (PDL) elnöki tisztségét is betöltő Emil Boc személyesen kísérte el Leonard Orban arra a találkozóra, ahol a kiszemelt tárca vezető bemutatthatta terveit, és válaszolhatott a nagyobbik kormánypárt honatyáinak kérdéseire.

Máté: nem lesz RMDSZ-es államtitkár

Máté András képviselőházi frakcióvezetőtől megtudtuk: az RMDSZ-nek nem lesz államtitkára az újonnan létrehozott minisztériumban. Tájékoztatása szerint „költéskímélő megfontolásokból” nem is hoznak létre új államtitkári posztokat a Leonard Orban vezette tárccánál, a miniszter munkáját azok az államtitkárok segítik majd, akik az EU-s pénzek lehívásáért felelnek az egyes minisztériumokban.

Gyerkó és Lakatos „kivonul” a politikából

A mai együttes ülésén a két ház a Versenytanácsnál, illetve a Számvevőszéknél megüresedett posztok betöltéséről is szavaz. Mint ismert, mindkét intézménybe megilleti egy-egy hely az RMDSZ-t is. A szövetség a Ver-

Felelős költekezésre intett Traian Băsescu Sulfina Barbu beiktatásán

Nyíltan megfenyegette tegnap Traian Băsescu államfő a Sulfina Barbu munkaügyi miniszter beiktatási ünnepségére összegyűlt tárca vezetőket, hogy mandátumuk alatt tartózkodjanak a nekik bizalmat szavazó pártok kritizálásától. Mint ismeretes, az előző munkaügyi miniszter, Sebastian Lăzăroiu „vesztét” az okozta, hogy nyilatkozataival magára haragította a Demokrata Liberális Párt (PDL) vezető poli-

tikusait. A beiktatási ünnepségen Băsescu érintette a legfontosabb aktuálpolitikai kérdéseket, a pénzügyi piacok által alkalmazott magas kamatlábaktól kezdve, a verespataki aranyberuházáson át, a Schengen-csatlakozás holland vétőjágáig. Végezetül pedig felelős költekezésre intette Sulfina Barbu munkaügyi minisztert, az államfő szerint az ő tárccáján múlik a reformintézkedések sikere vagy bukása.

senytanácsba Gyerkó László szenátort, a Számvevőszékbe pedig Lakatos Péter képviselőt jelöli. Máté András szerint kinevezésük várhatóan zökkenőmentes lesz. Korábban már beszámoltunk róla, hogy sajtóinformációk szerint Gyerkó László kinevezését az államfő ellenezte, mert attól tartott, hogy a szenátor távozásával a kormánypártok elveszítik többségüket a felsőházban. Lakatos kinevezése elé a Románia Haladásiért Országos Szövetség

(UNPR) gördített akadályokat azáltal, hogy igényt tartott az RMDSZ-t megillető posztra – a kérdést végül sikerült elsimítani a koalícióban. A Bihar megyei képviselő egyébként a második RMDSZ által jelölt tagja lesz a Számvevőszéknek, a szintén Bihar megyei Pete István volt szenátort 2008-ban nevezték ki az intézménybe. A két honatya addig őrizheti meg parlamenti mandátumát, amíg le nem teszi az esküt. Lakatos és Gyerkó távozásával

azonban az RMDSZ-nek hárommal kevesebb képviselője és szenátora lesz, mint a törvényhozói ciklus kezdetekor, időközben ugyanis elhunyt Pálffy Mózes Zoltán képviselő. Máté András tájékoztatása szerint a mandátumokat a parlament honatársáknak kell legtöbb három hónapon belül megüresedtetni nyilvánítania, a kormány ezt követően írja ki az időközi választásokat azokban a körzetekben, ahol a távozó honatyák mandátumot nyertek. ◀

„Karcsubb” USL Oprescu mögött

ÚMSZ

► Függetlenül, de az ellenzéki Szociál-Liberális Szövetség (USL) támogatásával indul a jövő évi helyhatósági választásokon újabb mandátumért Sorin Oprescu bukaresti főpolgármester. A hetek óta tartó udvarlás tegnapi hivatalosításának szépséghibája, hogy az ellenzéki pártszövetség legkisebb alakulata, a Konzervatív Párt (PC) bejelentette, hogy a helyhatósági választásokon mindenhol – így Bukarestben is – önálló jelöltet állít. A konzervatívok valószínűleg a fővárosi 4. kerületének polgármesterét, Cristian Popescu Piedonét indítanák a főpolgármesteri székért. „Nem tudtam, hogy a PC nincs velem. De tudomásul veszem, hiszen az a párt is emberekből áll” – reagált Dan Voiculescu zsebpartjának kihátrálására Sorin Oprescu. Az indulás bejelentésére tartott sajtótájékoztatón az USL két társelnöke, Victor Ponta és Crin Antonescu valóságilag elárastották dicsérettel Oprescut. Hangsúlyozták, hogy már 2008-ban mellette álltak, amikor saját alakulataik nem hittek a későbbi főpolgármester esélyeiben. ◀

Bepanaszolták Bocot Barrosónál

Folytatás az 1. oldalról

A törvénytervezet egyébként lehetővé tenné a jelenlegi prefektusoknak, hogy induljanak a választásokon, felfüggesztve a kampány és a választások időszakára „pártfüggetlenségüket”.

„A román kormány megengedhetetlen módon csökkenteni szándékszik a magasrangú köztisztviselők létszámát, ami ellentmond az országnak az EU-tagságból fakadó vállalásaival” – áll a Györke Zoltán volt Kolozs megyei – a PNL által jelölt – alprefektus által megfogalmazott levélben. A Barrosóhoz eljuttatott dokumentum szerint a prefektusok, alprefektusok választási szerepeltetése is jogellenes, ugyanis ez ellentmond a magas rangú köztisztviselők politikai függetlensége és semlegessége elvének.

Nincs munkájuk?

A tervezet mintegy félszáz személyt érint: jobbára volt nemzeti liberális és RMDSZ-es tisztségviselőket, akik jelenleg kormányzati felügyelőként tevékenykednek. A tervezet betervezői szerint azonban a magas rangú köztisztviselőknek nincs valós munkakörük, a viszonylag magas fi-

zetéseikért nem dolgoznak meg. „Minisztériumok szerint osztottak be bennünket, mindenkinek megvan a munkaköri leírása. Én a sürgősségi helyzetekért és a polgári védelemért felelek a Kolozs megyei önkormányzatoknál. Arról, hogy nincs sok munkánk, nem mi tehetünk, hanem a kormány, amely nem oszt ránk nagyobb felelősséget. Ha ceruzát hegyeztetnek velünk, akkor mi azt tesszük” – védekezik Györke, aki lapunknak hangsúlyozta: a kormányzati felügyelői szerep nem egy állás, hanem egy mesterség. „En amikor ezt az utat választottam, vállaltam a politikamentességet, azóta be sem léptem a PNL székházába, tanfolyamokat végeztem, versenyvizsgáztam. A köztisztviselői státusz alapelve a stabilitás: ha ez nem biztosított, akkor maga az állam sem stabil” – fogalmazott Györke.

Vele egy időben volt Kolozs megyei alprefektus és szintén vele egy időben vált kormányzati felügyelővé az RMDSZ által jelölt Hegedüs Lajos. Györkével ellentétben azonban Hegedüs azt állítja, rengeteg a munkája: a volt alprefektus a *Ziua de Cluj* helyi napilapnak kifejtette: évente ellenőriznie kell a megye összes

önkormányzatának dokumentációját – sürgősségi helyzetek, polgári védelem, rohammentőszolgálat. „Olyan adatbázist készítettem, amilyenje soha nem volt a megyének – bizonygatta Hegedüs. - Nem én tehetek róla, ha senkinek sem kell.” A volt alprefektus a helyi sajtónak elmondta: bizik benne, hogy az RMDSZ nem szavazza meg a parlamentben a kormány törvénytervezetét. „A szívatom azt mondom, nem lesz belőle semmi. Júliusban is nekiveselkedtek, aztán leállt az egész ügy” – bizakodott Hegedüs.

Visszaküldik a bizottsághoz

Hegedüs Lajosnak jó szimata van, ugyanis – mint azt Máté András RMDSZ-es képviselőházi frakcióvezetőtől megtudtuk – a magas rangú tisztségviselői jogállását módosító törvénytervezet kapcsán a koalícióban sem teljes az egyetértés. „A héten kellett volna szavazni róla a képviselőházban, de visszaküldjük a szakkbizottsághoz” – tájékoztató Máté. Hozzátette: az RMDSZ-frakcióban is megoszlanak a vélemények a kormánytervezetről. ◀

Hófehérke vagy Hamupipőke?

Bogdán Tibor

Nem kizárt, hogy rövidesen pártot kap Hófehérke is. Az agyonpolitizált Romániában ez már szinte természetesnek is tűnne; a furcsa csak az, hogy ez a tömörülés, ha létrejönne, amolyan

patolyat-párt kívánna lenni, amelyet nem szennyezett be a mindenkori hatalmi / politikai elit kapzsisága, amely nem dilettantizmusáról híresült el, és amely kudarcos kormányzása során nem üritette (még) ki választói zsebéit. Ezért is kapta aztán amolyan házi szóhasználatban a Hófehérke nevet. Mivel ennyire erkölcsös és makulátlan párt csak a mesében létezik – és nem csupán mostanság, és nem is csak mifelénk – a megalakulandó tömörülés neve kétszeresen is találó lenne.

Tekintve azonban, hogy ilyen néven még Romániában is aligha venné komolyan bárki is az új pártot – jóllehet másutt létezik már Kalózpárt, Kétfarkú Kutya Párt, de még fiatal demokratákat tömörítő konzervatív párt is – nyilván a szeplőtelennek szánt politikai tömörülés is más néven futna. Mondjuk az államfő nagyobbik lánya által bejegyeztetett Népi Mozgalomból fejlődne ki majd az új politikai alakulat. Ez a feltételezés már csak azért is valószínűsíthető, mert demokrata liberális források szerint Ioana Băsescu kifejezetten édesapja sugallatára lépett, arról pedig már nem is beszélve, hogy ugyan bizony mit kezdhetne akár egy nagyobbik elnök-lány is egy hivatalosan bejegyzett szópárossal?

A politikailag középboldali beállítottságúnak szánt és feddhetetlennek ígért Népi Mozgalom viszont kitűnő álruhaként szolgálna a jövő évi választások elvezetésétől joggal rettegő demokrata liberálisok számára, akik sorozatos és a súlyos helyzetben semmit sem javító megszorító intézkedéseik nyomán korántsem Hófehérkeként, sokkal inkább a gonosz mostohaaként élnek a köztudatban. Most aztán beleolvadva a széles körű politikai erőket egyesítő mozgalomba, a narancsvörösből amúgy is zöldre váltani kívánó demokrata liberálisok, mintegy egyesítve a szívárvány valamennyi színét, egy csapásra (hó)fehérként mutatkozhatnak be. Igaz, nem sokat juttathatnának választóikkal, hiszen – amennyiben új imázsukat meg akarják őrizni – sürgősen bele kellene vágniuk mindabba, amit éveken át halogattak. Sürgős, azonnali feladatuk lenne egyebek között a veszteséges állami vállalatok privatizálása vagy felszámolása, a négy éve felhasználatlan uniós pénzalapok lehívása, stratégiai beruházók bevonása, akár adókedvezmények útján is, a teljesítményalapú költségvetési bérács következetes alkalmazása, a párt etikai kódexének kidolgozása, az igazságszolgáltatás felszabadítása a politikai befolyás/nyomás alól, lehetővé tétel a nagykorruptok elítélését is, egyszer s mindenkorra elválasztva ezzel a búzát (ha van) az őrültől. Tengernyi munka ez – elvégzéséhez nem is Hófehérkére, hanem Hamupipőkére lenne szükség.

Román lapszemle

Sokkal több gyermek születik Moldovában, mint Erdélyben – derül ki statisztikai adatokból. A felmérések szerint a legkevesebb gyermek Olténiában lát napvilágot (*Evenimentul Zilei*). ► Románia még 20-30 évre elegendő földgáztartalékkal rendelkezik. Corneliu Codre, a Romgaz vezérgazdát-helyettese szerint ez nagyjából kétszerese annak a mennyiségnek, amelyet nemrégiben az Ásványi Erőforrások Országos Ügynöksége közölt a sajtóval (*Jurnalul Național*).

Schengen – mint casus belli?

Teodor Baconschi román külügyminiszter szerint a hágai kormány „egyszélsőséges párt Európa-ellenes tevékenységének” foglya. Szavaiból egy szersmind az is következik, hogy Románia schengeni tagsága pedig ugyanennek a politikai tömörülésnek az áldozata.

Bogdán Tibor

► Kitört a román–holland virágháború. A casus belli nem más, mint Schengen, pontosabban Románia csatlakozása a teljesen szabad európai uniós utazást biztosító előkelő klubhoz, amit most Hollandia, vétőjogával élve, meg akar akadályozni.

Az első virágháború

Hazai – és nemzetközi – külföldi megfigyelők ugyanis nem tartják véletlennek, hogy román illetékesek éppen az elmúlt hét végén, pénteken vétek veszedelmes baktériummal vagy vírussal fertőzött tulipánhagymákat felfedezni Hollandiából érkező szállítmányokban, akkor, amikor a hágai illetékesek bejelentették vétőszándékukat. Mint egy jelre, még aznap es-

te a nyugati határátelőkőkhöz vonult a romániai pénzügyi gárda, a Bihar megyei fogyasztóvédelmi felügyelőség és az Országos Növényegészségügyi Ügynökség elnökei, akik utasítást kaptak a hollandiai virágszállítmányok – hagymák –, vetőmagvak tüzetes átvizsgálására. Az első holland kamiont a borsi határátelőkőnél tartóztatták fel. Kórokozót nem fedeztek fel –nem is rendelkeztek az ehhez szükséges berendezésekkel – a szállítmányból vett mintákat, külön futárral Bukarestbe küldték el.

Az ellenőrzést végző szakemberek maguk sem tudják, konkrétan milyen vírust vagy baktériumot keresnek. A növényegészségügyi ügynökség Bihar megyei szervezetének elnöke, Călin Gal közlése szerint csak arról tájékoz-

tatták őket „fentről”, hogy minden virágot szállító hollandiai kamiont fel kell tartóztatniuk, rakományából pedig mintát kell venniük és eljuttatniuk a fővárosi szaklaboratóriumokba. Az sem világos számukra, hogy a „körokozó” kórokozó az emberre, a növényekre vagy a talajra nézve káros. A rendelkezések alapján azonban az világos számukra, hogy az érintett kamionokat a bukaresti eredmény megérkezéséig a határon kell tartaniuk, arról már viszont fogalmuk sincs, hogy ez mennyi időbe telhet.

Vasárnapra virradóan a határra kivezényelt szakemberek további négy holland virágszállítmányt tartottak vissza. Egyikükönél konkrét rendellenességet is felfedeztek: a kocsi rakterében nem tartóztatták fel. Kórokozót nem fedeztek fel –nem is rendelkeztek az ehhez szükséges berendezésekkel – a szállítmányból vett mintákat, külön futárral Bukarestbe küldték el.

Az ellenőrzést végző szakemberek maguk sem tudják, konkrétan milyen vírust vagy baktériumot keresnek. A növényegészségügyi ügynökség Bihar megyei szervezetének elnöke, Călin Gal közlése szerint csak arról tájékoz-

Blejnar: véletlen egybeesés

Egy nappal a virágszállítmányok feltartóztatására kapott utasítás után újabb rendelet érkezett a borsi határát-

telőkőkhöz: ennek megfelelően a hússzállító holland járműveket sem engedhették tovább – tudta meg a határátelőkőkhöz kivezényelt illetékesektől a tekintélyes bukaresti *Adevărul*, amely szerint az illetékesek ebben az esetben sem tudják, pontosan mit is kellene keresniük. Akárcsak a virágok esetében a rakományból most mintát kell venniük és Bukarestbe küldeniük.

Az adóhivatal főnöke, Sorin Blejnar viszont cáfolja, hogy átvizsgálják a holland húsrakományokat is. Egyben azt is tagadja, hogy a „baktériumvizsgálatnak” köze lenne a hágai kormány Románia schengeni tagságát megvívó döntéséhez, szerinte csupán véletlen egybeesésről van szó. Amint kifejtette, a virágszállítmányok feltartóztatására azt követően született utasítás, hogy növényegészségügyi szakemberek egy viráglerakatban furcsa alakú virághagymákra bukkantak, ami egyfajta baktériumfertőzésre enged következtetni.

Az Országos Növényegészségügyi Ügynökség igazgatója, Elena Leaoa szerint csupán rutinellenőrzésről van szó. A holland politikusok az akciót összefüggés-

be hozzák a schengeni vétőval. A bukaresti holland nagykövetség az exportőrök aggodalmait tolmácsolva magyarázatot kért az intézkedésre, két holland európai parlamenti képviselő pedig zsarolást emlegetett és a „gyanúsított” kórokozó pontos megnevezését követelte.

Az intézkedés nem csak a holland exportőröket, de a hazai virágkereskedőket és -árusokat is nehéz helyzetbe hozhatja, hiszen a Románia által importált virágok 90 százaléka Hollandiából származik, a fennmaradó 10 százalék pedig Törökországból, Kolumbiából, Kínából és Thaiföldről. Tavaly az ország 20 millió euró értékben vásárolt külföldről virágot.

Szélsőségesek foglya?

A holland kormány az elmúlt hét végén jelentette be vétőszándékát Románia (és Bulgária) schengeni tagsága ellen, egy héttel az uniós belügyminiszterek e heti, csütörtöki brüsszeli összejövetel előtt. Hága a két ország részleges – azaz csak a repülőtéri forgalom előtt zöld utat nyitó – felvételével sem ért egyet. A holland bevándorlási tárca szóvivője, Elaine de Boer a szigorat azzal indokol-

ta, hogy Bukarest és Szófia még mindig nem törekszik kellő komolysággal a korrupció, a szervezett bűnözés leküzdésére.

A holland vétő nyomán Románia schengeni tagsága legalább egy évvel eltolódhat: a német belügyminisztérium ugyanis azt szeretné, ha a schengeni övezet bővítéséről csak jövő nyáron folytatnák a tárgyalásokat, az Európai Bizottság romániai és bulgáriai igazságszolgáltatásról szóló újabb jelentése után.

Teodor Baconschi román külügyminiszter a holland döntést azzal magyarázza, hogy a hágai kormány „egyszélsőséges párt Európa-ellenes tevékenységének” foglya. A bukaresti diplomácia vezetője arra utalt, hogy a holland kormány csupán egy szavazattal rendelkezik többlet a parlamentben az ellenzékkel, és a bevándorláspolitikai, populista Szabadság Párt támogatásának köszönhetően maradhat helyén. A tömörítés nyomására kerültek be a kormányprogramba a bevándorlók létszámát keményen korlátozó, a külföldiek munkavállalását megszigorító és a schengeni bővítést kiegészítő feltételekhez kötő kitételek. ◀

Megszólalt Kennedy elnök özvegye

Az amerikai történelem legelegánsabb, legtitokzatosabb first ladyje volt. Ritkán szólalt meg. Most, tizenhét esztendővel a halála után mégis megtette. Titkos interjúja szenzációt keltett.

Gy. Z.

► Annak ellenére látott napvilágot az eddig titkos beszélgetés, hogy az 1994-ben elhunyt volt first lady állítólag úgy rendelkezett: csak gyermekei halála után tegyék közzé a bostoni Kennedy Könyvtárban őrzött felvételeket. (Ifjabb John, akire úgy emlékezünk, hogy apja lábánál játszik az Ovális Irodában az íróasztal alatt, és szalutálva köszön el a temetőben édesapjától, 1999-ben légi balesetben elhunyt, és a hét végén ötvenéves korában a néhai elnök unokahúgát is utolérte a Kennedyeket sújtó átok: szívrohamban meghalt Kara.)

„A király meztelen”

Az interjút az elnök barátja és tanácsadója, a történész Arthur M. Schlesinger készítette. Schlesingert georgetowni otthonában fogadta Jackie, a felvételeken hallatszik, ahogy a két gyerek körülöttük sertepertél. Schlesinger még a kis Johnt is megkérdezte, vajon emlékszik-e az apjára. Hét alkalommal többször beszélgetést folytat-

tak. A fiatalon megözvegyült, 34 éves asszony egyszer sem siránkozott, őszintén, céltudatosan mondta el, amit akart. A hangszalagokból kiderül, hogy a kor elvárásai szerint a háttérbe húzódtott first ladynek nagyon is határozott véleménye volt a világpolitika szereplőiről, akikkel JFK mellett kapcsolatba került. De Gaulle tábornokot, akit korábban bálványozott, személyes találkozásuk után „egomániakusként” jellemezte, Indira Gandhit „megkeseredett, eléggé erőszakos, szörnyű” asszonnyként látta. Az emberi jogi harcoss Martin Luther Kingről is rossz véleménnyel volt, „hamis figurának” tartotta. Azt hallotta, hogy King „szexpartit” szervezett nagy washingtoni beszédnek estjére (igaz, ezt az örök intrikus Hoover akkori FBI-főnök terjesztette). Azért is neheztelt Kingre, mert kigúnyolta a katolikus elnök temetését celebráló Cushing bíborost; egyáltalán: a temetésen részegen jelent meg.

Felidéző egy másik érdekes emléket is, a férje és Winston Churchill találkozását. E szerint Kennedy mindig is talál-

Jacqueline Kennedy férje, JFK oldalán, két gyermekükkel, ifjabb Johnnal és Caroline-nal

Fotó: archív

kozni akart az életében legidősebb brit kormányfővel, ám mire a találkozó létrejött, az akkor már a nyolcvanas éveit taposó Churchill nagy csalódást okozott tisztelőjének, mert „szennilis vénember” benyomását keltette.

A kubai válság

Jackie nem titkolta, hogy Jack Kennedy gyanakodva tekintett alelnökre, Lyndon B. Johnsonra. Eleve nem Johnsonra akarta alelnökjelölt párjának, csak azért vette maga mellé, mert nagy szüksége volt a texasi választók szavazataira. Nem állhatta Johnsonra az elnök öccse, Bobby Kennedy sem, aki maga is elnöki ambíciókat dé-

delgetett, s nagyon nem akarta, hogy Johnson sajátítsa ki magának a Kennedy-örökséget.

Jackie a Fehér Házban élte át a Kennedy-elnökség legválságosabb napjait, a kubai rakétaválság időszakát. Nem akart távozni a férje mellől a nehéz napokban sem. Bevallotta: izgatottan hallgatózott, hogy miről vitatkozik Kennedy a tanácsadóival a szomszéd szobában. Nagy volt a feszültség. „Olyan volt, mint egy választási éjszaka, csak még sokkal rosszabb” – próbált hasonlatot keresni. A világ akkor került legközelebb egy atomháborúhoz, és Jackie elmondta: a gyerekeivel együtt Jack mellett akart lenni, ha Amerikát nukleáris támadás érné. Könyörgött,

hogy ne küldje el őket maga mellől, se Camp Davidbe, se máshová.

JFK-t nagyon foglalkoztatta, hogy vajon Abraham Lincoln akkor is nagy elnökként vonult volna-e be a történelembe, ha nem ölték volna meg. Amikor megoldódott a kubai válság, Jack a felesége elmondása szerint tréfálkozva megjegyezte: „Ha valaki le akarja löni, a mai napon kellene megtennie.” Arra gondolt akkor, hogy elnökségének a rakétaválság elhárítása volt a felülmúlhatatlan teljesítménye.

Az „igazi” Jackie

Kubával kapcsolatos volt az elnök legnagyobb kudarc is, az elődjétől, Eisen-

howertől megörökölt Disznó-öböl invázió. Több száz amerikai katona vesztette életét, sokan estek kubai fogságba. Jackie elmondta: nagyon ritkán látta a férjét könnyezni, két vagy három alkalommal. Ez egyike volt, amikor a kezébe hajtotta a fejét, és sírt. Később nagy beszédet mondott, és magára vállalt minden felelősséget. Népszerűségi mutatója ezt követően 81 százalékra ugrott fel. Ha valaki arra számít, hogy a volt first lady e hangszalagokon egyetlen szóval is bírálja a férjét, akkor nagyon téved. Jackie okos, művelt, intelligens nő volt, és azt akarta, hogy JFK nagy elnökként vonuljon be a történelembe. Ha voltak is sérelmei, tudt sem ejtett azokról, ha tudott is róla, nem panaszkolta fel férje nőügyeit. Arról beszélt, hogy Kennedy mennyire szerette a gyerekeit, boldog volt, ha körülötte játszottak. Semmi olyasmit nem mond a beszámoló szerint, ami jobban megvilágítaná a Kennedy-gyilkosság máig homályos hátterét. Caroline Kennedy elmondta: édesanyja nagyon komolyan vette ezeket az interjúkat, és azért választotta kérdezőtársát a történész Schlesingert, mert azt akarta, hogy vallo-másai kiállják az idő próbáját. Kennedy lánya azt reméli, hogy ezekből a hangfelvételekből többet tudnak meg az amerikaiak az „igazi” Jackie Kennedyről. ◀

Lap-top

A nap címe. A Schengen bacilus: Románia és Hollandia virágháborúja, *Adevărul*

Magyarázat. Bevalljuk, hogy a szójáték a miénk, az eredeti (tartalmilag világos, nyelvtanilag homályos) címben gerilla szerepelt. Röviden arról van szó, hogy miután Hollandia ismét kijelentette, hogy ellenzi Románia (és Bulgária) csatlakozását a Schengen-övezethez, bizonyos Romániába irányuló holland exporttermékeket határainkon szigorúbban ellenőriznek, mint eddig. (Különösen a tulipán-gumókon kerestek ártalmas baktériumokat, s hamar kiderült, hogy a hústermékek is megfertőződtek.) Ezzel a románok szemléletesen bizonyítják, hogy tudnak határt őrizni. Várjuk a válaszlépésre a holland reakciókat.

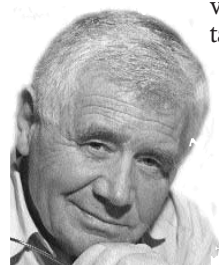
Jó is, sok is, de nem olcsóbb. Idén nagy a búzatermés, ráadásul hetven százaléka kiváló minőségű, idézi Valeriu Tabără illetékes minisztert a *Cotidianul*. Mindezek ellenére a kenyér nem lesz olcsóbb, mert annak ára „nincs összefüggésben a búza árával”. Vajon mivel van összefüggésben?

Tolvaj banda. A *Q magazine* feleleveníti, hogyan jelentette ki Traian Băsescu Amerikában, hogy a PSD és a Bechtel cég annak idején azért kötött szerződést, mert mindkettő „lopni akart”. Na mármint, itthon ez valószínűleg sok hazai cégről elmondható, de külföldön külföldi cégekről nem! Hogy az egésznek fele sem tréfa, azt jelzi, hogy a PSD felszólította az USA bukaresti nagykövetségét, jelezze országa főügyésének, hogy Amerikában tolvaj cégek működnek. Ugyanakkor Băsescutól bizonyítékokat kérnek állítására. Az elnök újabb elszólása talán még a Mihály királyra tett megjegyzésénél is súlyosabb; bár a Szovjetunió megtámadására vonatkozóan nem. (A különbség: Obamáék a védelmi pajzs miatt elnézik neki a surmóságot, a drágán kapott orosz földgázt nekünk mindannyiunknak kell megfizetnünk.)

A nap állírója. Traian Băsescu utasította Victor Pițurcă labdarúgó szövetségi kapitányt, hogy miután Hollandia megvétózta országunk felvételét a „Schengenbe”, legközelebb a román válogatott győzze le a narancsmezéseket. Pițurcă válasza: erre ugyan a csapata képtelen, de egy kis egészségkontrollt végeznek majd rajtuk.

Minden napra egy mondás

„Semmi sem fejezi ki jobban a szenvedést, mint a hallgatás.”
Richard Crashaw

Székedi Ferenc

Miközben Európában léteznek olyan országok, ahol az állam mit sem törődik a pártalapítással vagy nagyon lazán kezeli azt (az

Horváth István

Szakszervezetek

SZELLEMI DÉZÉS

Füstölög a gyárkémény, kattognak a szíjak, zúgnak a pörölyök, s az ember egyszerre mégis lovagi képet lát. Két nagy hadsereg, farkasszemben - s a két táborból kiválik egy-egy király, s megvívja a kettő párbaját...

Nem ismeretlen ez a gondolatmenet, s vagy két hónap óta, mióta a Szabó Ervin szórakásában olvastam, különösen eltűnődöm rajta. Ilyen tűnődés közben bukkantam néhány nap előtt a bécsi *Arbeiter-Zeitung*-nak (a világ egyik legjobb újságjának) az angol vasutas sztrájk végéről írt cikkére. Az *Arbeiter-Zeitung* nem szindikalista újság; a bécsi szociálisták, az *Arbeiter-Zeitung* fő emberei: Adler Viktor és Austerlitz, polgári rokonságúak, parlamenti hajlandóságúak. A cikk, amelyről szólok, egyébektől ezt mondja: „Az 1909-ből való angol hivatalos statisztika szerint 112,000 ember tartozott a vasúti szövetségbe, holott a vasúti foglalkozásúak száma 580,000-ra rúgott. Ilyenformán az üzemekben serénykedőknek csak tizenkilenc százaléka van szervezetben. De a szervezetbe állott személyek... a legmagasabban képzett, a legkevésbé elhagyható, a legjobb munkások. Száz-húszezer arravaló munkás nélkül nem lehet meglenni, ha csak tizenkilenc százaléka is valamennyinek... Ez a tizenkilenc százaléka ragadta magával a többit.” Ertsd: az angol vasúti munkásság hatalmasabban, mert kormányozhatóbban volt megszervezve azzal, hogy csak tizenkilenc százaléka volt benn a szervezetben, mintha valamennyi bekapcsolódott volna. Ezt mondják az események s ezt mondja, íróasztala mellett, az elmélkedő...

Ignotus Hugó: Szabó Ervin: Tőke és munka, Nyugat, 1911, 17. szám

Geopolit mocorgás

Amerikát és a baráti anyahajós nagyhatalmakat semmiképpen nem kellene kétségbe ejtenie annak az akármennyire is kínai, de mégis egyetlen árva anyahajónak, amely egyelőre csak úszik, de amelyről még nem röpített fel semmi. Egyelőre az sem kell elrémítse a nyugati stratégoszokat, hogy állítólag létezik már valamilyen kínai rakéta-fegyverek, amelyet kimondottan anyahajók kilyukasztására terveztek: már elég régen nem írunk 1982-t és nem kellene az Exocettel meglepett HMS Sheffield, vagy Glamorgan esete kísértés. Akkor sem, ha a tervezőasztalról éppen lelopdoktak a kínaiak valami saját repülőmasinával, amelyben – egyelőre feltehetően, és egy saját motor hiányában – import orosz hajtómű dohog.

Arra viszont érdemes odafigyelni, hogy a pakisztáni rezidens bin Laden deltaforce-olása után kialakult cirrusz eltakarta egy ideig azt, hogy nem csak Uncle Samnak lett elege az ISI-re, al-Kaidára és tálibokra osztott Pakisztánból, hanem ennek a fordítottja is lejátszódik. Iszlámábád ebben az évben már három közös hadgyakorlatot tartott a szomszédos és egyre barátabb Pekinggel karöltve, az indiaérzékeny ország miniszterelnöke pedig geopolitikailag nemrég még az afgán elnököt győzködte, hogy hagyja a mosott Amerikát és a hindukat másra, Kínát vigye a padlásra.

A hadműveletek pikantériája, hogy a legutóbbi a Rajasthan-sivatagban tartották a gyengén őrzött indiai határtól és Jaisalmer határvárosától mintegy 13-16 mérföldnyire. Az amerikaiak kegyeiből egyre jobban kieső, de azokhoz már nem is annyira ragaszkodó Iszlámábádnak egyértelmű üzeneteket kell küldenie Delhibe, hogy miután Washington elhagyja a régiót, nem maradnak védőszenet nélkül, Kínának pedig jól jön a beludzsizsáni Gwadar kikötője. Még mindig kínos ugyanis számukra, hogy keleti vízikapuiktól úszó-katonailag (de nem csak) átverekedjenek az Indiai-óceánra, hisz a Malaka szoros környékéről, mindenhol amerikai szemek figyelik őket. A baráti Pakisztánon átvetett út azonban indiszkrét érdeklődőktől mentes, s amennyiben igazak a jelentések, a Peking által önzetlen nagypénzekkel felfejlesztett Gwadar igen könnyen a kínai tengerészet bázisává válhat.

És mit ad Isten? Innen már csak egy ugrásra vannak a Perzsa Öböl hajós olajútvonalai, így a kínai jelenléte azonnal beszivároghat a Nyugat és Amerika minden egyes benzintankjába. Hát nem érdekesebb a Peking-Iszlámábád tandem geopolitikai izgás-mozgása, mint ijedezve arra várni, hogy mikor jelenik majd meg a második vörös anyahajó is, csak hogy már ketten legyenek és ne féljenek a tengeren?

Ady András

Párton innen, párton túl

A politika tudományával foglalkozók tudják: a pártnak legalább tucatnyi lehetséges meghatározása van, de abban majd valamennyi egyetért, hogy az embereknek egy olyan csoportjáról van szó, akik azonos nézeteket vallanak és azonos célokat követnek. A '89 utáni, addig eltiport szövetségi és egyesületi lázban a pártok nagy gyorsasággal és számban jelentek meg Romániában, és az, hogy néhány évig könnyen lehetett pártközpontoknak nevezett ingatlanokra és állami támogatásokra szert tenni vagy éppen pártelnöki címmel ágálni, még inkább fokozta a pártok varázserejét. Amint azonban lassan kialakultak a demokratikus intézményrendszerek és mifelénk is rájöttek arra, hogy a jogállam alapja a körültekintő törvénykezés, a pártalapítást is törvények közé

szorították, méghozzá nem is akármilyen szigorral.

Miközben Európában léteznek olyan országok, ahol az állam mit sem törődik a pártalapítással vagy nagyon lazán kezeli azt (az

Unió tizenkét országában például már tíz taggal is lehet pártot alapítani, Bulgáriában ötven, Lengyelországban ezer tag is elegendő), addig Romániában a legszigorúbb párttörvényt hozták meg: csak huszonötezer alapító tag fejezheti ki pártalapítási szándékát; és nem is akárhogyan, hiszen tizennyolc megyéből, Bukarestet is beleértve, legkevesebb hétszáz aláírást kell összegyűjteni. Jó néhány esztendővel ezelőtt, amikor a Magyar Polgári Szövetség és az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács a vélemény- és szólásszabadsággal élve egyre nagyobbakat mondott, de a hazai magyar társadalom adott csoportjai RMDSZ-ellenes érzékenységének fokozásán, valamint a román nacionalizmus felkorbácsolásán kívül semmit nem ért el vele, többször is megírtam: ahhoz, hogy valaki hiteles legyen a politikai életben, mindenekelőtt le kell vetkőznie az amatőrizmust és jogi személyként kell részt venni a politikai küzdelmekben. Akkor majd kiderül, hogy mi újat hoznak és mennyire következetesek a programjaik, a romániai politikai életben egyeduralkodónak te-

Akkor majd kiderül, hogy mi újat hoznak és mennyire következetesek a programjaik, az RMDSZ-n kívül mit tudnak elérni.

kintett RMDSZ-n kívül mi tudnak elérni az ország fejlesztése és a hazai magyar közösség érdekérvényesítése tekintetében, hiszen az itt élők szempontjából ez a kettő sok vonatkozásban elválaszthatatlan.

Először a Magyar Polgári Párt ment át a párttörvény szűrőjén, de minthogy parlamenti bejutással meg sem próbálkozott, általában a romániai országos politika szempontjából ott maradt, ahol más romániai, parlamenten kívüli pártok: olykor

hallani a nevüket. Ami a helyi politikai küzdelmekben való részvételüket illeti, az előző helyhatósági választásokon megszerzett polgármesteri és tanácsosi helyeik lehetővé tették volna, hogy négy esztendő alatt igazolják: az általuk irányított települések fejlődés szempontjából elnyargalnak a sokat kárhozott RMDSZ-vezetőségekkel szemben, de a tények azt bizonyítják, hogy erről szó sincs. A Magyar Polgári Pártot nem csupán nagypolitikai tehetetlensége, elnökének sziporkázónak tűnő, de soha meg nem valósított ötletei és párton belüli demokráciaszonya lehetetle-

nítette el, hanem közigazgatási bénasága is, nem is beszélve a korrupciógyanút megfogalmazó eljárások arculatromboló hatásáról. Nagy kérdés, hogy a frissen megalkotott – és a Magyar Polgári Párt egykori politizálótag személyiségeit jórészt elszívó – Erdélyi Magyar Néppárt melyik utat választja: a párttörvénnyel is összeilleszthető új elvekkel, új nézetekkel megpróbálja a romániai nagypolitikai küzdelmet is, vagy kizárólag a hazai magyar politikai vizeken hajózik, és mindössze az RMDSZ-bírálatok szelét próbálja befogni a vitorlájába. A politikai pártok bevezetőben említett meghatározásainak egyike nem sokat kötőrfalaz: a politikai párt olyan csoportosulás, amely tagjainak érdekében, részben vagy egészben a hatalmat akarja megszerelni. Ha az EMNP a romániai magyar politikai porondon csupán erre vállalkozik, azaz a felszín porhintése alatt, az egység emlegetésének zsarolási potenciáljával csupán saját vezetőségét akarja tisztségekhez juttatni, akár RMDSZ közreműködésével is, akkor az MPP sorsára jut. A néppárt szóösszetételének első tagját ugyanis már azelőtt leírhatja, mielőtt megtudná, hogy mi az.

Röviden

BCR-t vesz az Erste

Több mint 90 százalékos tulajdonosává válik az Erste Group a Román Kereskedelmi Banknak (BCR), miután 435 millió euró értékben újabb részvénytársaságokat vásárolt a regionális befektetési alapkezelőktől – adta hírül a *Die Presse*. Az Erste Group 2006-ban jutott hozzá a BCR 61,9 százalékához, most négy alapkezelőtől újabb 24,12 százalékot szerzett meg. Ha a küszöbön álló ötödik üzletet is nyélbe ütjük, az Erste tulajdonrész 93,52 százalékra emelkedik a BCR-ben.

„Bella Romania”

A Confindustria olasz munkáltatói szövetség adatai szerint immár meghaladja a 30 ezret a Romániában bejegyzett olasz cégek száma – írta a *Vg.hu*. A jelenséget az magyaríthatja, hogy az ország vonzerjét megnövelték a válság után hozott intézkedések, így a nyereségadó 40-ről 16 százalékra való csökkentése és a májusban megújult munkatörvénykönyv, amely példátlanul rugalmasá teszi a foglalkoztatást.

Obama karcsúsít

Újabb 3000 milliárd dolláros megszorító csomag bejelentésére készült tegnap Barack Obama amerikai elnök – tudta meg a *Bloomberg*. A tíz évre szóló program során befolyó összeg felét a nagyvállalatokra és a tehetősekre kivetendő magasabb adók eredményeznék, de a speciális adókedvezmények eltörlése is legalább 700 milliárd vonzana az államkasszába.

Aszály sújthatja Romániát

Farkas István, Totka László

„Bár az esőhózik ciklon kikerülte Romániát, és úgy tűnik, a hónap végéig nem számíthatunk számottevő csapadékra, még nem szabad megkongatni a vészharangot. Egyelőre nem beszélhetünk aszályról” – jelentette ki tegnapi, bukaresti sajtótájékoztatóján Borbély László. A környezetvédelmi miniszter azt követően nyilatkozott, hogy a Duna vízszintjének három éve nem látott szintre történt süllyedése miatt ülést tartott a sürgősségi helyzetek bizottsága. A folyó hozama ugyanis az ilyenkor szokásos másodpercenkénti 3800 köbméter helyett csupán 2500 köbméter/szekundum, az Országos Hidrológiai Intézet előrejelzése szerint azonban a következő napokban tovább apad, 2000 köbméter alá. A nagy szárazság első sorban a mezőgazdaságban okozhat messzemelő károkat, Borbély szerint azonban egyelőre korai féltetni a jövő évi termést, hisz az őszi vetésnek csak október elseje után fognak neki. „Egyelőre tehát nincs ok aggodalomra, és reméljük, az időjárás sem fog megcáfolni és nem ismétlődik meg a 2007-es nagy aszály” – fejtette ki a tárcavezető, aki pár nappal korábban Mehedinți megyében tett látogatása alkalmával úgy nyilatkozott: a kormányban mindenekelőtt az öntözés gondját igyekeznek majd orvosolni.

Veszteglő hajók

Borbély László ugyanakkor kitért arra is, hogy az

Borbély László miniszter: a helyzet komoly, de nem kell vészharangot kongatni

Fotó: Tofan Leventea

eső nélküli időszak negatívan érinti a dunai hajózást. Calafatnál, Drobeta Turnu Severinnél és Turnu Măgurelenél már napokkal korábban kényszerpihenőre kellett leállniuk a hajóknak, ami jelentősen visszaveti az export-import tevékenységet folytató cégeket. „A szállításiügyi minisztérium egyik államtitkára a helyszínen volt és arról tájékoztatta, hogy a Dunán jelenleg 250 megfeneklett hajó vár a vízszint emelkedésére” – mondta Borbély, aki szerint egyelőre csak abban reménykedhetünk, hogy „a Dunának sikerül profitálnia a környező országok esőiből”. Tájékoztatása szerint a mínusz 150-es vízszint

azonban még biztosítja a hő- és vízerőművek megfelelő működését és a cernavodai atomerőmű hűtésével sincsenek gondok. „A Duna alacsony vízállása egyelőre nem befolyásolja a villamos energia árát” – tette hozzá Borbély.

Az atomerőmű is veszélybe kerülhet

Kevésbé derűlátóak az energiaügyi szakemberek. Mint Nagy-Bege Zoltántól, az Országos Energiaügyi nökség vezérigazgatójától megtudtuk, ha a Duna vízszintje tovább csökken, befolyásolhatja a cernavodai atomerőmű működését is, hisz az ennek hűtéséhez

szükséges vízmennyiség is szigorú normákhoz van kötve. „Ha nem áll rendelkezésre az előírt vízmennyiség, leállíthatják mindkét reaktort” – fogalmazott a szakember, hozzátéve, ez csak legvégső esetben következhet be.

Nem kizárt a drágulás

Nagy-Bege Zoltán nem cáfolta, hogy ha a vízhozam nem áll vissza a normál szintre, a háztartások fogják leginkább megérezni az árak emelkedését, mivel – mint mondta – a vízi a legolcsóbban megtermelhető energia, és ha bizonyos mennyiség kiesik, azt csak drágábbal lehet pótolni.

Jelenleg elsősorban a Dunán elhelyezkedő egyes és kettes vaskapui, valamint az Olton levő erőművek termelése csökkent – mondta el az energiaipari szakember, aki arra is rámutatott, hogy ha a szárazság miatt a folyók hozama az ország más vidékein is apad, az ottani vízi erőművek által termelt villamos energia kiesését különböző egyéb, kisebb erőművek elindításával kell pótolni – például szén- vagy gázerőművekkel.

A Transelectrica adatai szerint már egy ideje nagyobb intenzitással működnek az ilyen alternatív erőművek: az utóbbi két hétben 5,8 százalékról 12,2 százalékra emelkedett az általuk előállított energia aránya. „Elérkezett az ideje a drágábban termelő erőművek működésének is, amilyenek a radnóti vagy brailai egységek” – fogalmazott Octavian Lohan, a Transelectrica aligazgatója.

Kérdésünkre, hogy az energiaügynökségnél koordinálódik-e valamilyen válságstratégia, Nagy-Bege István úgy nyilatkozott: eddig nem érkezett erre vonatkozó kérés a Hidroelectrica részéről. Elmondása szerint azonban ha nagyon lecsökken a villamosenergia-termelés, nem tudják szerződéseiket betartani, és kénytelenek lesznek az alappiaci árnál drágább energiát felvásárolni, akkor az árak emelését fogják kérni. „Nagyon súlyos esetben a drágítás év közben is megtörténhet” – fejtette ki.

Alulfizetettek a román nők

Hírösszefoglaló

▶ A romániai nők átlagban 10 százalékkal rosszabbul vannak fizetve, mint az ugyanazt a munkakört betöltő és ugyanolyan szakképesséssel rendelkező férfi társaik – derült ki a Világbank egy friss felméréséből, amelyet a *Mediafax* idézett. A tanulmány ugyanakkor arra is rámutat, hogy a bérezésbeli különbség itt a legalacsonyabb a régióban. „A térségben élő dolgozó nők átlagosan 80 centet kapnak azért a munkáért, amiért a férfiak egy dol-

lárnak megfelelő összeget vihetnek haza. Romániában ez az arány 90 cent az egy dollárhoz” – magyarázta Carolina Sanchez Paramo, a pénzintézet vezető közgazdásza. Az alacsonyabb kereseteket az is magyarázza, hogy a nők elsősorban a szolgáltatóiparban vannak alkalmazva, ahol eleve alacsonyabbak a bérek, illetve olyan szektorokban, ahol nem honorálják különösebben a szakmai tudást. A felmérés készítői aggasztónak találják, hogy még azoknak a nőknek sincs elegendő döntéshozata-

li potenciájuk a politikában és a társadalomban, akik felkészültségüknek megfelelően vannak megfizetve. A szakértők szerint amiatt, hogy a nők hátrébb állnak a háztartás és így kevesebb idejük jut társadalmi kapcsolatteremtésre, azt a meggyőződést alakította ki, hogy kevésbé jó politikai vezetők.

A világbanki felmérés szerint a globális munkapiac 40 százalékát, a mezőgazdaság 43 százalékát, a felsőoktatásban részt vevőknek pedig több mint 50 százalékát teszik ki a nők. ◀

New Look Kolozsváron is

Turós-Jakab László

▶ Kolozsvár jól fogadta a világhírű New Look márkát hétvégén megnyitott üzletét a Polus Centerben. A megnyitót megelőző, szokásostól eltérő sajtótájékoztató a londoni márkaképviselői elmondták: a kincses városbeli megnyitót legalább olyan fontos volt

számukra, mint a röviddel ezelőtt lezajlott bukaresti szalagvágások.

Mint elhangzott, az üzletlánc nem fél a konkurenciától – a Bershkatól, Stradivariustól vagy a Kolozsváron szintén a napokban „dobbantott” H&M-től –, mivel rugalmas üzleti stratégiája sikert szavaztat. Hat hétnél többet

egyetlen termék sem időzik a polcokon, a divattal szigorúan lépést tartó női ruhadarabok a londoni belemutatókkal szinte egy időben érkeznek Kolozsvárra. A New Look azon aktív, 30-35 év körüli női vásárlókat célozza meg, akik az átlagnál nagyobb összeget szánják divatos ruházatra. ◀

Magyar áfaemelés a szomszédok öröme?

ÜMSZ

▶ Az Európai Unióban követt általános gyakorlathoz igazodnak a magyar kormány múlt pénteken ismertette kiigazítási intézkedései, miután az EU-ban is egyre gyakoribb a legmagasabb áfa kulcs mellé kivetett jövedéki adó, a forgalmi szférában bevezetett különadók (chipsadó, válságadók), valamint az általános forgalmi adó (áfa) kulcs növelése – idézte az *MTI* a BDO Magyarország könyvvizsgáló és tanácsadó cég közleményét.

A cég azonban hozzáfűzi: Magyarországon problémát jelenthet a 27 százalékosra tervezett felső kulcs mértéke, mivel jelenleg az unióban kivethető legmagasabb forgalmi adókulcs 25 százalék, melynek változtatásához mind a 27 tagállam beleegyezésére szükség van. Az Európai Bizottság ugyanakkor az év végén teszi közzé tervezett a közösségi áfarendszer átalakításáról, amelynek akár

a plafon módosítása is része lehet.

A BDO szerint a kormányzat prioritásai között a hiánycél tartása nyilvánvalóan háttérbe szorította a belföldi fogyasztás vezérelte növekedés beindítását, hiszen az ismertett elképzelések jelentősen átrendezik, visszafogják a vásárlóerőt is. Szolnoki Béla, a BDO

adópartner szerint a forgalmi és fogyasztási adók emelése az infláció, illetve a környező országokba átszivárgó fogyasztás miatt érezhetően visszafogja majd a növekedést. Emellett a fogyasztók jelentős részénél várható jövedelemcsökkenés miatt a növekedés még jelentősebben függ majd az exporttól. ◀

Sapientia: a remény tanéve

Sipos M. László

► A parlament által is megerősített akkreditáció reményében kezdte meg – a többi felsőoktatási intézményt hetekkel megelőzve – tegnap a tanévet a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem. A reményt táplálta Kelemen Hunor művelődési miniszternek a kolozsvári ünnepélyes tanévnyitón mondott beszéde is. Az RMDSZ elnöke kijelentette, a parlament őszi ülészakán elkezdődhet az akkreditálásra vonatkozó törvénytervezet vitája, és a jogszabályt akár az ülészakáig végére megszavazhatják a honatyák.

Beszédében Kelemen emlékeztetett: egy évtizede, a Sapientia EMTE megálmodói és létrehozói abban bíztak, hogy ez az intézmény a magyar közösség javát fogja szolgálni, ez a meggyőződés működteti ma is a legismertebb erdélyi magánegyetemet. „Sem a kis, sem a nagyközösségek, továbbá az ezekhez tartozó intézmények, egyetemek sem életképesek egy ma már banálisnak látszó érték, a bizalom nélkül” – mondta a politikus a tanévnyitón. Szerinte ha nincs meg a bizalom gyerek és szülő között, ha az emberek nem bíznak az intézmé-

Az ünnepélyes tanévnyitót a Farkas utca református templomban tartották

A szerző felvétele

nyeikben, akkor a társadalom szétesik. „A bizalom az a társadalmi tőke, amely fontosabb az anyagi javaknál, a pénznél, amit az emberek bankokban vagy a tőzsdén halmoznak fel” – tette hozzá az RMDSZ elnöke.

Közel száz gólya

Kelemen Hunor az egyetem székházában, a Bocskai-házban találkozott Dávid László rektorral és Tonk Márton dékánnal, valamint Mezey Barnával, az Eötvös Loránd Tudományegyetem

rektorával. A tanévnyitó résztvevői együtt vonultak a Farkas utcai református templomba, ahol meghitt hangulatban zajlott a tanévnyitó. A rendezvényen részt vett Kató Béla, a Sapientia Alapítvány elnöke, Toró T. Tibor, az Erdélyi Magyar Néppárt ideiglenes elnöke, valamint Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár is.

A felszólalók egyetértettek abban, hogy az Erdélyben és a Partiumban a Sapientia EMNT az erdélyi magyar társadalom jövőjének, tudó-

mányosságának, sikerességének egyik fontos záloga. Az egyetem vezetősége ígéretet tett arra, hogy a most felvételizett és a már itt tanuló diákság nemsokára az intézmény mester- illetve doktorképző iskolájában tanulhatnak tovább. „A spanyolországi Barcelona futballklubnak van egy jelmondata: »több, mint sportklub«. Picit profán a hasonlat a Sapientia EMTE-vel kapcsolatban, de el kell mondani: ez több, mint egy egyetem” – fogalmazott Toró T. Tibor. Az ideai tanévnyitó felszólalói

közel száz gólyát köszöntöttek a régi református templom falai között. „Olyan kevesen vagyunk mi, diákok, ezért is meglepő és megható ez a nagy figyelem. Remélem, meg tudunk felelni az elvárásoknak” – nyilatkozta lapunknak egy elsőéves diák-lány, aki úgy vélte, jó a korai kezdés, mert nem lenne túlrele októberig várni az „izgalmas” tanévre.

Dávid: alaposan felkészültünk

A tanévnyitó után Dávid László rektor lapunknak elmondta: az oktatók és a hallgatók is alaposan rákészültek a tanévre. Az intézményvezető szerint bebizonyosodott, hogy szakmai téren a Sapientia bizonyított, annak ellenére, hogy – mivel az akkreditációs folyamat nem zárult le – nem került be az egyetemi rangsor egyik súlycsoportjába sem. Tájékoztatása szerint a tudományos publikációk alapján a Sapientia bizonyult a legjobb magánegyetemnek. „Bízom benne, hogy az eddigi eredményeinknek meg lesz a gyümölcse, és hamarosan állást foglal az akkreditációt illetően a parlament is. Hiszen erre ígéretet kaptunk az RMDSZ részéről is” – emlékeztetett Dávid László. ◀

Kincses pereli a MOGYE-t

ÚMSZ

► A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) jelenlegi chartája nem bővíti az anyanyelvi oktatást, hanem szűkíti azt – jelentette be tegnapi sajtótájékoztatóján Kincses Előd ügyvéd, aki a Romániai Magyar Orvos és Gyógyszerész Képzésért Egyesület megbízásából közigazgatási eljárás keretében panaszt nyújtott be a MOGYE szenátusa ellen a magyar intézetek létrejöttének akadályozása miatt. „Ez az első lépés. Éltünk a jogunkkal, vagyis mielőtt a bírósághoz fordulunk, panaszt tettünk az egyetemen. A dokumentumot elektronikus levélben elküldtem Markó Béla oktatási kérdésekért is felelős miniszterelnök-helyettesnek, illetve Daniel Funeriu tanügyminiszternek is. Kizártnak tartom ugyanis, hogy helyben korrigálják a hibákat” – magyarázta a jogász az általa kezdeményezett eljárás jellegét. Kincses Előd emlékeztetett: ha harminc napon belül nem érkezik válasz, a következő lépésben az egyetem etikai és középviselési tanácsához fordulnak. Ha itt sem sikerül elérni a magyar intézet létrehozását, legvégül esetben a közigazgatási bíróságon keresnek jogorvoslatot. ◀

Bankkártya van, pénz nincs

ÚMSZ

► Tájékoztató anyagot kézbesített az OTP Bank a napokban azoknak a szülőknél, akik sikeresen pályáztak a magyar kormány „Szülőföldön magyarul” című pályázatára. A kedvezményezettek a kiértékelésben megjelölt OTP bankfiókban vehetik fel a nevükre kiállított bankkártyát – ezekre küldik majd a magyar oktatásban résztvevő gyerekek számára biztosított támogatást.

Az erdélyi szülőket meglepetésként érte a bankszámlanyitásról szóló értesítés, hiszen ilyen jellegű tranzakciót – tudomásuk szerint – nem kértek a pályázók. „Én az oktatási nevelési támogatást kértem, nem bankkártyát és bankszámlát, így nem tudom pontosan, mi-

lyen módon váltam az OTP ügyfelévé” – nyilatkozta megkeresésünkre egy marosvásárhelyi apa, aki lapunknak elmondta: a napokban veszi fel a számára kiállított bankkártyát és a helyi ki- rendeltségen tisztázza a felhasználási feltételeket. „Még nem tudom, mit teszek, ha nem felelnek meg a banki feltételek, vagy úgy értekelem, hogy nem rendeltetésszerűen használták a személyi adatainkat” – tette hozzá a kedvezményezett. Azt, hogy pontosan mikor kerül pénz a fent jelzett módon megnyitott bankszámlákra, még mindig nem tudni. Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár a *Krónika* című kolozsvári napilap szerint azt nyilatkozta, „remélhetőleg” az év végéig pénzükhöz jutnak az erdélyi szülők. A ko-

rábbi években az utalás a nyári hónapokban kezdődött és kora ősszel zárult.

A bankszámlanyitásról szóló értesítést azután küldte ki az OTP, hogy a múlt héten a magyar kormány illetékei közleményben jelezték: megkezdődött az oktatási nevelési támogatások átutalása. A bejelentéssel ellentétben kiderült: az erdélyi kedvezményezettek listáját sem zárták le akkor, amikor az átutalásról szóló hír napvilágot látott. Lapunk telefonon és emailben is kereste a nemzetpolitikai államtitkárság munkatársait, ám választ arra, hogy a téves információ hogyan láthatott napvilágot, a mai napig nem kaptunk. Répás Zsuzsanna szerint „félreértés történt”, ugyanis csak Szlovéniába és Horvátországba utaltak pénzt. ▶

Păunescu ellen tiltakoznak

Hírösszefoglaló

► Több mint háromszáz aláírás gyűlt össze azon az online petíción, amellyel a tiltakozók azt szeretnék elérni: a marosvásárhelyi 2-es számú általános iskola Bernády György egykori polgármester nevét vegye fel. Marosvásárhely egyik legnépszerűbb belvárosi általános iskolájának névadása körül a napokban bonta-

kozott ki etnikai színezetű konfliktus: a Szociáldemokrata Párt helyi szervezet egyáltalán azt szorgalmazza, hogy a Bernády György által a múlt század elején alapított tanintézmény Adrian Păunescu nevét vegye fel. A kezdeményezést az ortodox egyház támogatja, az iskolába járó magyar gyerekek és a helyi RMDSZ ellenzi. A petíció aláírói szerint az igény

azért is jogos, mert a Maros parti városban egyetlen általános iskola sem viseli magyar személyiség nevét. Csegi Sándor, Marosvásárhely alpolgármestere lapunknak azt nyilatkozta, tárgyalóasztalhoz ülnek az iskola vezetésével és az ügyben érdekeltekkel. „Mi azt az álláspontot fogjuk képviselni, amit a választóink elvárnak tőlünk” – szövegte le Csegi Sándor. ◀

HIRDETÉS

Lucrurile se întâmplă exact cum îți dorești
Dobândă mai mică și comision de acordare zero la creditele de consum

BRD
 GROUPE SOCIETE GENERALE

Tot mai simplu

CREDITELE DE NEVOI PERSONALE SI AUTO

Detalii despre noua ofertă de creditare și regulamentul companiei de recomandare sunt disponibile în orice agenție BRD sau online la adresa www.brd.ro/promo-credite.

▶ Röviden

Készül a kolozsvári Sissy-szobor

Miskolci mintára készül a kolozsvári Sissy-szobor: a borsodi megyeszékhely önkormányzatát az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács képviselője kereste meg, majd ezt követően a két város múzeumai megkötötték az együttműködési megállapodást, és Gergely Zoltán kolozsvári szobrászművész is vette a szükséges mintákat is. Dobos Tímea, a miskolci önkormányzat szóvivője az *MTI*-nek elmondta: az együttműködés keretében a miskolci szoborról készült másollattal pótolják a Kolozsvárról ellopott mellszobrot. Várhatóan ősszel már a közönség is láthatja Erzsébet királyné bronz mellszobrát a Makovecz-templom kertjében.

Lengyel zsidómúzeum két év múlva

A varsói gettófelkelés kitörésének 70. évfordulóján, 2013. április 19-én megnyitja kapuit a látogatók előtt a Lengyel Zsidók Történetének Múzeuma a lengyel fővárosban – jelentették be hétfőn Varsóban. Az MHZP a világ egyetlen múzeuma, amely a lengyel zsidók ezeréves történetét mutatja be a középkortól máig. Kulturális intézmény lesz, egyúttal az emlékezés és párbeszéd helye, ahol a fiatal nemzedékeket toleranciára és megbecsülésre nevelik. A múzeumtól 350 méterre található az egykori Umschlagplatz, ahonnan a hitleristák a varsói gettóból 300 ezer lengyel zsidót vonatszerelvényeken a treblinkai megsemmisítőtáborba hurcolták. A lengyel zsidóság Európa egyik legnagyobb zsidó közössége volt a II. világháború előtt, mintegy 3,5 millió fot számolt.

Atyja nélkül maradt a romániai dzsessz

ÚMSZ

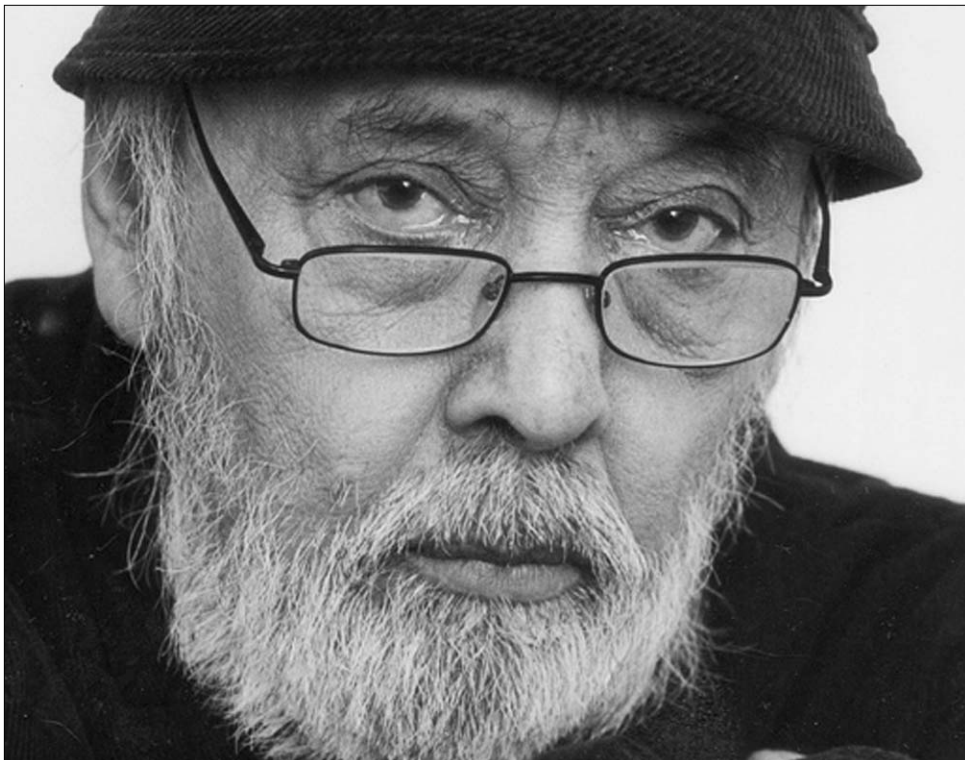
▶ „Ma (tegnap – szerk. megj.) reggel hívott Hari Tavitian, és közölte, hogy meghalt Johnny. A szó szoros értelmében belém fagyott a szó” – fogalmazott az *Új Magyar Szónak* Cserey Csaba szatmári dobművész, aki többször fellépett Johnny Răducanuval. A 79 éves, régóta betegeskedő zongorista, nagybőgős, zeneszerző, zenekarvezető tegnap halt meg bukaresti otthonában.

Cserey: Johnny utánozhatatlan volt

„Élmény volt Johnnyval fellépni, persze rengeteget tanultam tőle. Olyan érzésem volt, amikor vele léptem színpadra, mintha a húszas években lennék és négerekkel énekelnék. Olyan dzsesszt játszott és úgy játszotta, hogy azt senki nem tudta utánacsinalni” – idézte fel az *ÚMSZ*-nek a közös fellépéseket Cserey Csaba. A szatmári zenész hangsúlyozta: Johnny Răducanu halála nagy érvágás a romániai zenei élet számára. „Betegsége miatt sajnos már régóta számoltunk ezzel a szomorú véggel. Élete és munkássága példanélküli az utána következő nemzedék számára” – mondta Cserey.

Kelemen: lezárult egy dzsesszkorszak

A művész halálhírére közleményben reagált Kelemen Hunor kulturális és örökségvédelmi miniszter. „Johnny Răducanu halálával lezárult egy korszak a román dzsessz

Johnny Răducanu, alias Mr. Jazz of Romania hosszas betegség után 79 éves korában halt meg

Răducanu, Mr. Jazz of Romania

történetében, egy legendás korszak a múlt század második feléből. Zeneje nem volt sem fősodorbéli, sem underground, nem tiltották, de nem is terjesztették, éppen ezért nem kapta meg a kellő figyelmet” – olvasható a Kelemen Hunor által aláírt közleményben. A kulturális miniszter hangsúlyozta: Johnny Răducanu sosem zenélt a hivatalosságoknak, de még a zenerajongóknak sem, minden alkalommal a barátainak énekelt. „A dzsessz Ion Creangájé volt, aki meséket, emlékeket, humort, bölcsességet és mindezek mellett óriási fokú életszeretetet vitt bele a zenéjébe” – zárul a kulturális minisztérium közleménye.

Johnny Răducanu (eredeti nevén Răducanu Crețu) több évszázados zenésztradícióval rendelkező roma családban született 1931. december 1-jén, Brăilán. Tizenkilenc éves kora óta dzsesszzenész, Iași-ban, Kolozsváron és Bukarestben tanult klasszikus zenét és dzsesszt. 1966-ban jelent meg első lemeze *Jazz trio – Seria jazz nr. 4* címmel az Electrecord kiadónál. Utolsó fellépéssorozata a *Dialoguri și fantezii în jazz* címet viselte, és a Ion Caramitruval közösen szervezett verses-zenei előadóestekből állt. Johnny Răducanu a műfaj romániai

világának emblematikus alakja lett, többen Mr. Jazz of Romániának is nevezték őt. Nemcsak egyéni előadói voltak, de számos együttesben is játszott a legnevesebb román zenészekkel együtt. Románia szinte minden színpadán fellépett, de a közönség megismerhetette művészetét az Egyesült Államokban, Németországban, Franciaországban, Svájcban, Nagy-Britanniában, Olaszországban, Spanyolországban és Görögországban is. Nagy sikerrel szerepelt 1962-es moszkvai, valamint az 1968-as varsói és prágai turnéján, zenéjével megörvendeztette a belgrádi közönséget is. ◀

Csíkban rajtolt a film.dok

ÚMSZ

▶ Megkezdődött tegnap Csíkszeredában a 7. Film.dok dokumentumfilm-fesztivál. A rendezvény szeptember 25-ig tart, a díjkiosztó azonban már 24-én, szombaton este 19 órakor kezdődik. Az eddigi hagyományoknak megfelelően a mustra csak a legjobb alkotásokat méreti meg. A Dárdai István vezette zsűri 65 filmből választja ki a díjazottakat. „Ez a fesztivál idén már nem csak a magyar-román filmekről szól, első lépésben a Kárpát-medence alkotásait szemléljük, azonban szeretnénk nemzetközivé válni” – mondta Farkas György, a fesztivál igazgatója a hétfőn tartott sajtótájékoztatón. Antal Attila, Csíkszereda alpolgármestere hozzátette, a helyszín, a közönség és a fesztivál itt egymásra találtak, olyannyira, hogy a film.dok fesztivál már beírta magát a város éves programtervébe is. „Itt hagyja a nyomát a térségben” – tette hozzá, kapcsolódva a fesztivál idejéhez. A sajtótájékoztatót Beke Mihály András, a fesztivál elnöke hangsúlyozta: a dokumentumfilm szakmai berkekben is egyre inkább nyilvántartottják. A fesztivál helyszíne a korábbi évektől eltérően a Szakszervezetek Művelődési Házának márványtermei, amelyeket kolozsvári designerek munkái díszítenek. „Fontos volt, hogy minél otthonosabb helyszínt biztosítsunk a meghívottaknak, amit egy komolyabb dizájnnal igyekeztünk elérni” – hangsúlyozta Farkas György. A programok három egymásból nyíló teremben zajlanak, az első a kísérőprogramok, a második a bulik a harmadik pedig a vetítések helyszíne. ◀

HIRDETÉS

www.erdelyi.tv

Döntse el Ön, melyik lesz 2011 nyertes szüreti bálja!

SZAVAZZON
KEDVENC TELEPÜLÉSÉRE
a következő sms számon:
0771-653 504

Nyeremények

Kétszemélyes hétvége a szüreti Danubius Hotelbe
Dokumentumfilm a nyertes településről

ETV ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIO

Támogató:
adwise www.profireklam.ro
Harghita Megye Tanácsa

Az ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIO szeptember 1. – november 3. között televíziós vetélkedőt rendez, hagyományos, 60 perces mulatságot szervező táncsoportok, egyesületek, közösségek számára. Részletek a www.erdelyi.tv oldalon
Fődíjként az Erdélyi Magyar Televízió egy évén keresztül figyelemmel kíséri a közösség rendezvényeit, életét, és elkészít egy bemutató filmet a nyertes településről.
A szavazók között kétszemélyes hétvégét sorsolunk ki a szüreti Danubius Hotel jóvoltából.

Újít a színházi kollokvium

ÚMSZ

▶ Idén első alkalommal Magyarországi kisebbségi színházakat is vendégül lát a 9. Nemzetiségi Színházi Kollokvium, így Székelyföldre látogat a Szarvasi Szlovák Színház, illetve a budapesti Cinka Panna Cigány Színház – jelentette ki tegnapi sajtótájékoztatóján Béres László, a nemzetközi fesztivál igazgatója. A gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színház által szervezett, szeptember 30-a és október 9-e között zajló fesztivál másik jelentős innovációja egy sajátos kerakasztal-beszélgetés, melynek meghívottai a színház-igazgatók és a magyarországi színházi szövetségek elnökei, valamint Szócs Géza, a magyar Nemzeti Erőforrások Minisztériumának államtitkára. A rendezvényen egyébként 23 színházi előadást láthatnak majd az érdeklődők. Jelen lesz Románia valamennyi magyar színháza, a bukaresti zsidó, a szebeni és

a temesvári német színház is. Ezenkívül a repertoárban szerepelnek különböző alternatív független színházi társulatok is (például a marosvásárhelyi Yorick Stúdió, a kolozsvári Vároterem Projekt), de az ország színtagozatos hallgatói (Temesvárról, Kolozsvárról és Marosvásárhelyről) is előadással érkeznek a kollokviumra. Az előző évekhez hasonlóan a különböző színházak előadásai idén is versenyprogramban szerepelnek. Az idei zsűri tagjai: Köttő József, színháztörténész, Sebestyén Rita író és színháztörténész, Iulia Popovici kritikus, Radu Macrinici, a nagybányai színház és az Atelier fesztivál igazgatója, valamint Bicskei István, a Pécsi Országos Színházi Fesztivál előadóválogatója és Nagy József Jel Színházának tagja. A színházi előadások mellett workshopok, szakmai beszélgetések, könyvbemutatók és koncertek színesítik a programot. ◀

MÚRE-tábor Szárhegyen

Nyolcadszor osztotta ki díjait a Magyar Újságírók Romániai Egyesülete

ÚMSZ

► Négy újságíró díjaztak a hétvégén a gyergyószárhegyi Lázár-kastély lovagtermében a nek Magyar Újságírók Romániai Egyesületének (MÚRE) hagyományos őszi táborában. Gáspár Sándor, a Marosvásárhelyi Rádió volt igazgatója, jelenlegi főmunkatársa négy évtizedes rádiós munkásságáért a MÚRE életműdíját vehette át, hasonló elismerésben részesült az írott sajtó kategóriában Jámor Gyula, az aradi *Nyugati Jelen* című napilap volt főszerkesztője. A szárhegyi alkotókörpont a MÚRE javaslatára Németh Júlia kolozsvári újságíró és műkritikust kulturális tevé-

kenységéért tüntette ki. Az Oltyán László-éremdíjat Vajda György, a marosvásárhelyi *Népiújság* című napilap munkatársa kapta, illegális erdőirtásokról, telekpanamákról és az akadályozott restitúcióról szóló riportjaiért. A hétvégén az újságíró-szervezet az aktuális problémák mellett *Magyar szellemiségű, európai színvonalú újságírás* címmel kétnapos előadásorozatot is tartott. Karácsonyi Zsigmond MÚRE-elnök lapunk megkeresésére elmondta, a jelen levő újságíróknak az audiovizuális törvény legújabb rendelkezéseiről Szász Attila, az Országos Audiovizuális Tanács tagja tartott előadást. Emellett a kolozsvári Babeş-

Bolyai Tudományegyetem újságíró szakos tanárainak a részvételével megbeszélést folytattak az újságíróképzés és továbbképzés témakörében is. „Megállapodtunk az egyetem és a MÚRE közötti szorosabb együttműködésben – magyarázta az ÚMSZ-nek Karácsonyi –, illetve abban, hogy az egyetem szakemberei célirányos képzést tartanak a gyakorló újságíróknak.” A MÚRE-elnök elmondása szerint az újságíró-szervezet felvállalta, hogy közvetíteni fog a szakmai gyakorlatot végző egyetemisták és az egyes szerkesztőségek között. „Tolmácsolunk az egyetem oktatóinak, hogy szakembereink úgy látják, jó lenne, ha a diákok a teljes okta-

tási idején alatt kapcsolatban maradnának a szerkesztőséggel” – tette hozzá Karácsonyi Zsigmond. A Gyergyószárhegyen „táborozó” újságírók az új média sajtóra gyakorolt hatásairól is értekeztek, a beszélgetés a rendezvény egyik legérdekesebb része volt. „Az újságíróknak szemléletváltásra van szükségük, ugyanis a szerkesztőségek közötti információversenyben fontos a közösségi oldalak nyújtotta lehetőségek kihasználása” – hangsúlyozta Karácsonyi Zsigmond. A kétnapos rendezvényen ugyanakkor szó volt a magyarországi közszolgálati média átszervezésének határon túli tudósítókat, tudósítókat érintő hatásairól is. ◀

Kettős tükröz

Helyenként még azt műveli a civil sajtó, amit rászabott a Sors: negatív kivételűs eseményekről tájékoztat. Nuevo Laredo mexikói városkában ezen magától értetődő médiatvékenység két fiatal, a drokartellek nyilvánosság előtt rejtett tevékenységét rendszeresen leleplező blogger életébe került. A kábítószer-nagykereskedők üzenete azonban egyértelmű: félnek a médiumok által elérhető tömegektől – így tulajdonképpen megmutatták egyetlen gyengeségüket, amely ellen nem biztosítja őket mérhetetlenül sok pénzük és hatalmuk. Ebből arra következtethetünk, hogy a mindenkori Hatalmasok még nem győzték le az Etikát, de több fronton megindult már a kíméletlen harc az eszme képviselői ellen. Félő viszont, hogy a törvénytelen hatalmasok és a jóérzésű emberek harcát a mindenkori Állam nyeri meg, amelynek kifinomultabb bloggerhallgatótechnikái vannak. Köznyelven törvényeknek hívjuk ezeket.

(prier)

► Röviden

Depardieu és Keitel Segesváron

Néhány napja megkezdtek Segesvár óvárosában és a Szászkezdén az *Ipu – Convicted to Live* című román film forgatását, amelyben számos külföldi sztárszínész is szerepel – számolt be a *Transindex.ro*. A csapat három hétig marad ott, majd Bukarestben folytatják a belső felvételek rögzítését. A filmben Gérard Depardieu játssza a főszerepet, számára szeptember 16-án kezdődött meg a munka, és a napokban csatlakozott hozzá Harvey Keitel is, aki a pap szerepében lesz látható. Laura Morante, már 15-étől dolgozik Romániában.

Hugh Laurie, a „legnézettebb” férfi

Doktor House bekerült a Guinness világrekordok 2012-es könyvébe, pontosabban Hugh Laurie, a modortalan orvost alakító brit színész, mivel ő a legnézettebb férfi a tévében. Jelenleg 66 országban vetítik a *Doktor House* című amerikai sorozatot, csúcsnézettsége 81,8 millió. Laurie a *Két pasi meg egy kicsi* című, ugyancsak amerikai sorozat volt főszereplője, Charlie Sheen váltja a rekordkategóriában. A *Doktor House* jelenleg a legkedveltebb tévéműsor a világon. A második helyen a *CSI: Miami* áll 73,8 millió csúcsnézettséggel – adta hírül a *The Daily Telegraph* című brit lap.

Megújulnak a magyar közszolgálati adók

Október 1-jétől megújulnak a közszolgálati televíziós és rádiós csatornák, az MTV-n 36, a Duna Televízió 16 új műsor jelentkezik. A programok között SD és HD minőségű külső és belső gyártású műsorok szerepelnek, a többi közt heti és napi vetélkedők, gyermekműsorok, közszolgálati riportműsorok, improvizációs komédiák, magyar akciófilm-sorozat, operaelőadások, politikai és társadalmi háttérműsorok.

Öt Emmy a Modern családnak

ÚMSZ

► A *Modern család* volt Los Angelesben a helyi idő szerint tegnap hajnalban tartott Emmy-gála főszereplője – a vígjátékon minden jelölt kategóriában díjazt zsebelt be, köztük a legjobb filmnek járó elismerést. Drámai kategóriában a *Mad Men* című sorozat bizonyult a legsikeresebbnek. A 63. alkalommal megrendezett Emmy-gála nagy vesztese kétségkívül a jó eséllyel és rengeteg, szám szerint 108 jelöléssel induló HBO, amely alig nyert valamit. A tévés Oscarként is emlegetett

Emmy-díjakat az Aranyglóbuszszal ellentétben nem a teljes évadban nyújtott teljesítményért, hanem bizonyos epizódokért adják – az elismerésben egyaránt részesülnek főműsor-idős sorozatok, filmek, hír-, illetve varietéműsorok.

Családi diadalmenet

A *Modern család* tündöklése már az első díjak átadásakor megkezdődött, ugyanis a vígjáték két szereplője, Julie Bowen és Ty Burrell kapta a legjobb női és férfi mellékszereplőnek járó elismer-

ést. Míg a Burrellnek ítélte díj mondhatni, igazolta az előrejelzéseket, addig a Julie Bowennek járó szobrocska igencsak meglepetésnek számított. Szintén a *Modern családnak* ítélte oda a legjobb forgatókönyvnek, illetve rendezőnek járó díjat, a gála utolsó mozzanataként pedig bezsebelték a legjobb vígjátéknak járó Emmyt is. Ezzel a teljesítménnyel a *Modern család* az est nagy nyertesének tekinthető. A vígjátékoknál maradván meg kell említeni Jim Parsonst a *The Big Bang Theory* (*Agymentők*) kissé bogaras tudósát, aki a tavalyi évhez hasonlóan

idén is hazaviheti az ebben a kategóriában kiosztott legjobb férfi szereplőnek járó díjat. A legjobb női főszereplő díját pedig sokak meglepetésére Melissa McCarthy kapta, a *Mike & Molly* című sorozat egyik főszereplője.

Drámai meglepetések

A nagy meglepetések a drámai díjak kiosztásánál következtek, kezdve azzal, hogy a legjobb tévédrámának járó szobrocskát a *Mad Men* (*Reklámőrültek*) vihette haza. A legjobb férfi főszereplőnek járó elismerésben szintén sokak meglepődésére Kyle Chandler, a *Friday Night Lights* főszereplője részesült, maga mögé utasítva a már ötödikre jelölt, de egyszer sem nyerő Hugh Laurie-t, a mindenki által ismert dr. House-t. A legjobb női főszereplőnek járó díj azonban már papírforma szerint alakult, ugyanis a már nyolcszor nevezett Julianna Margulies, a *Férfem védelmében* főszereplőjét választották a legjobb drámai színésznőnek. Ebben a kategóriában a mellékszereplők díjának nyertesek: Margo Martindale, aki megelőzte az esélyesebbnek tartott Christine Baranskít és Archie Panjabit (*A férjem védelmében*), a férfiaknál pedig Peter Dinklage (*Trónok harca – HBO*) lett a befutó. Amúgy a HBO ebben a kategóriában Martin Scorsese rendező révén (*Gengszterkorzó pilótája*) még egy Emmyt vihett haza. ◀

A 63. Emmy-gála abszolút győztese a *Modern család* volt, amely öt kategóriában zsebelt be díjat

HIRDETÉS

A Romániai Magyar Demokrata Szövetség pályázatot hirdet

a Kisebbségi Tanács 2011. évi alapjából az ifjúság közéleti tevékenységének támogatására. A támogatásra jogi személyiséggel rendelkező civil szervezetek és diákszervezetek, valamint azok tagszervezetei és diáktanácsok pályázhatnak. A Romániai Magyar Demokrata Szövetség a pályázatok lebonyolításával a Communitas Alapítványt bízta meg. Pályázzni a 2011. szeptember – december időszakban sorra kerülő programok megvalósítására lehet.

A pályázat leadásának határideje 2011. szeptember 30.

További információk a www.communitas.ro oldalon található, vagy a Communitas Alapítvány titkárságának munkatársaitól igényelhetők.

Telefon/fax: (0264) 594 570
Telefon/mobil: 0723-250 324
E-mail: communitas@mdsz.ro

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 030032, București, Lipsani nr.29-31, O.P. 15, C.P. 40

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

SZERDA
2011. szeptember 21.

A nap filmjei

m1, 21.05

Isten hozta, őrnagy úr!

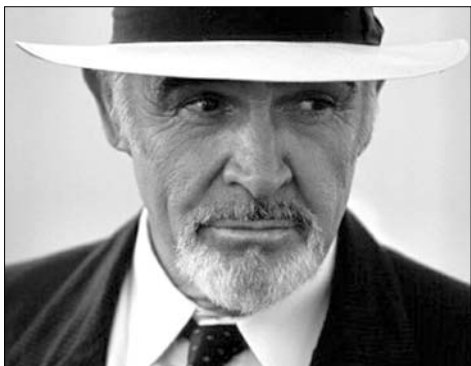
Tót Lajos túzoltóparancsnok, köztisztviselőben álló ember, felesége és lánya isteníti. Fiúk a fronton van. Egy napon tábori lapon közli, hogy őrnagyja betegszabadságát szülei falujában tölti. A család felkészül a vendég fogadására, de arra a testi és lelki terrorra, amely következik, egyikük sem számít. A filmet Fábri Zoltán rendezte.

VIASAT3, 22.15

Egy igaz ügy

Az igazság csak akkor létezik, ha kiderül. Bobby Earl fejében nyolc éve létezik, de senki sem hallgat rá. Azt állítja magáról, hogy ártatlan. És nem hallgat. Nem akar meghalni. Villamoszék általi halálra ítélték egy lány meggyilkolása miatt. Utolsó erejével kapcsolatot teremt Amerika egyik leghíresebb jogászprofesszorával, Paul Armstrongmal, és a segítségét kéri.

RTL Klub, 23.45

Zűrös páros

La Conche, a vaskalapos arisztokrata és Moindrau, a szoknyapécér tolmács a kormány megbízásából Londonba utaznak, hogy megszerezzék az oroszoktól az exterminátor nevű katonai chipet. Az események azonban tragikomikus fordulatot vesznek. Számptalan áldozat árán sikerül megszerezniük az exterminátort, amit La Conche beleszúr Moindrau-ba.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.40 8 és fél **10.00** Napközben **12.05** A Hely **12.30** Vendég a házánál **12.57** Harangszöveg **13.00** Déli krónika **13.30** Magánhangzó **14.04** Rádiószínház **14.30** Tebeneden biztunk **15.05** Arcvonalások **16.05** Közlelő **18.30** Krónika **19.00** Közéleti ütköző **21.30** A nap történései **23.25** Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában **15.00** Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** Közbeszéd – közéleti talk-show

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradás **12.15** Miben segíthetünk? **13.05** Zenés üzenetek **14.00** Délutáni váltás Könyvismertető, Kétszrovat **16.00** Híradás, Sport, Rádióújság **17.00** Híradás **17.15** Gazdasági magazin, Összhang **17.55** A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hírek **8.10** Hangoló, Meditáció: római katolikus egyházi **9.50** Hírek, műsorism. **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek **16.15** Vendég a Stúdióban **17.00** Napóra **17.30** Jazzmagazin **17.55** Hírek, műsorismertető

DUNA TV

- 7.40** Isten kezében (ism.)
- 8.10** Anziks
- 8.30** Híradó
- 8.40** Család-barát (ism.)
- 9.50** Magyar történelmi arcképcsarnok
- 10.05** Az utolsó mohikán
- 10.35** MacGyver (am-kan. sor.) (ism.)
- 11.25** Derrick (német krimisor.)
- 12.30** Kívánságkosár
- 15.00** Híradó
- 15.15** Élő népzene (ism.)
- 15.45** Beavatás
- 16.05** Mondottam ember, küzdj és bízza bízáll!
- 16.45** Korea, Kína és Japán kultúrájának története
- 17.35** Jelfák
- 17.45** Duna anzix
- 18.10** MacGyver (am-kan. sor.)
- 19.00** Híradó
- 19.35** Mese
- 20.00** Öregberény (magyar sor.)
- 21.00** Híradó
- 21.10** Sport hírek
- 21.20** Közbeszéd
- 22.00** Madách: Az ember tragédiája (magyar színházi felv.)
- 0.45** Dunasport
- 0.50** Dokureflex
- 2.20** Közbeszéd (ism.)
- 2.50** Isten kezében (ism.)
- 3.20** Páratlan panorámák

TVR 1

- 7.00** Reggeli híradó, időjárásjelentés
- 8.00** Románia, ébresztő! (live)
- 9.50** George Enescu Nemzetközi Fesztivál
- 10.10** Lee Sun: Vihar a palotában (sor.)
- 11.25** Az összeillő pár (ism.)
- 12.20** Egy nyár Chopin-el
- 12.40** A palota legendái: Lim Sang (ism.)
- 14.00** Hírek, időjárásjelentés
- 14.45** Közlelő hozzád
- 15.15** Teleshopping
- 15.30** Hasonszőrűek (ism.)
- 16.00** Együttélés
- 17.00** Pingvinek
- 18.00** Hírek, időjárásjelentés
- 18.25** A palota legendái: Lim Sang (sor.)
- 19.45** Sport
- 20.00** Hírek, időjárásjelentés
- 21.10** A híd (német történelmi film, 2008)
- 23.00** Dr. House (amerikai sor.)
- 0.40** Pet Shop Boys koncert (ism.)
- 1.40** Közlelő hozzád (ism.)
- 2.05** Pingvinek (ism.)
- 3.00** Sport (ism.)
- 3.15** Hírek, időjárásjelentés (ism.)

VIASAT 3

- 10.15** Négyen egy gatyában (am. vígjáték)
- 12.25** Zabagépek **13.40** Feleségcsere
- 14.40** Órangyal (sorozat)
- 15.40** Doktor House (ism.)
- 16.35** Nyomtalán (sorozat)
- 17.30** Gyilkos számok (ism.)
- 19.20** Jóbarátok (sorozat)
- 20.20** Két pasi (ism.)
- 21.15** Doktor House (sorozat)
- 22.15** Egy igaz ügy (am. thrill.)
- 0.15** Esküdt elenségek (krimisorozat)
- 1.10** Futballistafeleségek (sorozat)

m1

- 6.56** Ma Reggel
- 10.00** Kalandozó
- 11.00** Magyar népmesék
- 11.10** Házaspárhaj
- (olasz sor.)
- 12.05** A szerelem diadala
- 13.01** Híradó délben
- 13.20** Kárpát Expressz
- 13.50** Hrvatska kronika
- 14.20** Ecranul nostru
- 15.00** Az ember tragédiája Szegeden (2011)
- 15.55** Bűvölet (olasz sor.)
- 16.55** Liszt Ferenc (magyar-német-olasz sor.)
- 17.25** Kisváros (magyar sor.)
- 18.00** Robbie, a foka (német sor.)
- 18.50** Angyali érintés (am. sor.)
- 19.40** Szerelemhajó (am. sor.)
- 20.30** Híradó este
- 20.55** Sport hírek
- 21.05** Isten hozta, őrnagy úr! (magyar játékfilm, 1969)
- 22.50** Az Este
- 23.25** Titkok és szolgálatok (olasz sor.)
- 0.20** A Tragédia rejtélye Madách Tragédia 150
- 1.10** Sport hírek
- 1.20** Ma Reggel (ism.)
- Közéleti műsor

TVR 2

- 8.00** A Simpson család (anim. sor.)
- 8.35** Familie Dr. Kleist (német sor.)
- 9.30** Jamie Amerikában
- 10.00** Szigetek kincsei
- 10.30** Túlélők a nagyvárosi dzsungelben (ism.)
- 11.00** Vallomások (ism.)
- 12.00** Hírek
- 12.30** Biznisz óra
- 13.30** Miért ABC
- 14.00** Az ajándék (auszt. sor.)
- 14.35** Együtt Európában
- 15.30** IT zon@ (ism.)
- 16.00** Familie Dr. Kleist (német sor.)
- 17.00** Hírek
- 17.25** Remix
- 18.30** Jamie Amerikában
- 18.55** Adio
- 19.00** Szigetek kincsei
- 19.35** Három királyság (kínai sor.)
- 20.30** Biznisz óra
- 21.30** Testvérség a borban
- 22.00** Hírek
- 23.00** Csillagközi romboló (amerikai-angol akció sor.)
- 23.55** Három királyság (kínai sor.)
- 0.50** Tomboló öklök (amerikai kaland sor.)
- 1.45** Zoom (ism.)
- 1.50** Vallomások (ism.)

SPORT.RO

- 7.00** Sport.ro Hírek
- 10.00** Pontos sportidő (live)
- 12.00** Tenisz: BRD Ţiriac Năstase Trophy 2011 (live)
- 14.00** Tenisz: BRD Ţiriac Năstase Trophy 2011 (live)
- 16.00** Sport.ro Hírek (live)
- 16.30** Pontos sportidő (live)
- 18.00** Sport.ro Hírek (live)
- 19.05** Információk (live)
- 20.00** Pontos sportidő (live)
- 21.00** Sport.ro Hírek (live)
- 22.00** Boxbuster
- 23.00** Hírek

m2

- 6.56** Ma Reggel
- 10.00** A rejtélyes XX. század
- 10.25** Barangolások öt kontinensen
- 10.50** Emberek a természetben
- 11.10** Roma Magazin
- 11.40** A kölcsönkapott Föld
- 12.05** Kutyafül-Macsnyelv
- 12.30** Az én Budapestem
- 13.01** Híradó délben
- 13.20** Kárpát Expressz
- 13.45** Záróra
- 14.10** Néprajzi értékeink
- 14.20** Iskolapélda
- 15.10** Vigyázz, kész, rajt!
- 15.35** Vizsgálat, lépj be!
- 16.05** Rocca parancsnok (sor.)
- 16.55** Elit gimí (sor.)
- 17.45** A hangszerkészítés mesterei
- 18.15** Magyar válogatott Erdélyben
- 19.10** Szabadláb
- 19.40** Esti mese
- 20.05** Két zsarú egy pár (sor.)
- 21.00** Híradó este
- 21.25** Sport hírek
- 21.30** McLeod lányai (sor.)
- 22.15** 24 (sor.)
- 23.00** Záróra
- 23.25** Angyali érintés (sor.)
- 0.15** Szerelemhajó (sor.)

PRO TV

- 6.00** Happy Hour (ism.)
- 7.00** Pro Tv hírek, Sport, Könyvbemutató
- 10.00** Veszélyes visszatérés (am. thriller, 2006) (ism.)
- 12.00** Fial és nyugtalan (amerikai sorozat) (ism.)
- 13.00** Pro Tv hírek, Sport
- 14.00** Tessék parancsolni! – szórakoztató műsor
- 16.00** Fial és nyugtalan (amerikai sor.)
- 17.00** Pro Tv hírek, Sport, időjárásjelentés
- 17.45** Happy Hour – szórakoztató műsor
- 19.00** Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
- 20.15** Tessék parancsolni! – szórakoztató műsor
- 21.30** Astra Ploieşti-CFR Kolozsvár labdarúgó mérkőzés (live)
- 23.30** Odaát (amerikai akció sor.)
- 0.00** Elcsérelt életek (am. dráma, 1999), 2. rész
- 2.00** Pro Tv hírek, Sport
- 3.30** Odaát (amerikai akció sor.) (ism.)

mérkőzés (live) **23.30** Odaát (amerikai akció sor.) **0.00** Elcsérelt életek (am. dráma, 1999), 2. rész **2.00** Pro Tv hírek, Sport **3.30** Odaát (amerikai akció sor.) (ism.)

ACASA

- 8.15** Analia másik arca (sorozat)
- 9.45** Dona Barbara (sorozat)
- 12.45** Lázázó szerelem (sorozat)
- 14.30** Clase 406 (sorozat)
- 15.30** Amor real (sorozat)
- 16.30** Igaz történetek
- 17.30** Vad szív (sorozat)
- 18.30** A lángoló ég alatt (sorozat)
- 19.30** A csábítás földjén (sorozat)
- 20.30** A szerelem győzelme (sorozat)
- 22.00** Éjszakai történetek
- 22.30** Auróra (sorozat)
- 23.30** Szerelemkönyvek (román sorozat)

RTL KLUB

- 6.30** Top Shop
- 7.00** Fókusz reggel Közzolgálati magazin
- 7.55** Reggeli Reggeli magazinműsor
- 10.05** Rubí, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói sorozat)
- 11.05** Top Shop
- 13.00** RTL Klub Híradó
- 13.15** Asztró Show
- 14.30** Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel
- 15.15** Második esély (amerikai-mexikói-kolumbiái sorozat)
- 16.15** A szív útjai (török sorozat)
- 17.15** Ezel – Bosszú mindhalálig (török sorozat)
- 19.30** RTL Klub Híradó
- 20.15** Fókusz Közzolgálati magazin
- 21.20** Barátok közt (magyar sorozat)
- 22.00** ValóVilág (2011) (élő)
- 23.00** ValóVilág (2011) (élő)
- beszavazó show
- 23.45** Zűrös páros (francia vígjáték, 2006)
- 1.40** Reflektor – Sztármagazin
- 1.55** Vitathatatlanság 2. (amerikai akciófilm, 2006)

ANTENA 1

- 6.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés
- 8.00** Reggeli magazin – műsora (live)
- 10.00** Sajtószemle – Mircea Badea műsora
- 10.50** Menyasszony

a fiannak – reality show **11.30** Csillagháló – szórakoztató műsor (ism.) **13.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **14.00** Menyasszony a fiannak – reality show **16.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés (live) **17.00** Közvetlen hozzáférés – Simona Gheorghe műsora **19.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés (live) **20.20** Nyerj 60 másodperc alatt – szórakoztató műsor **21.50** Nárcisz: Törvénytelen szerelmek (román dráma sorozat) **23.15** Híradó, Sport, időjárásjelentés (live) **23.50** Egy bűnös show – Dan Capatos műsora (live) **1.05** Atomcsapás (amerikai akciófilm, 1998)

TV2

- 7.00** Két Testőr (ism.)
- 7.25** Tények Reggel
- 8.00** Mokka
- 10.00** Mokka habbal
- 10.45** Stahl konyhája
- 10.55** Babapercek
- 11.05** Teleshop
- 12.40** Az ezüst oroszán birodalmában (sp.-NDK kalandf., 1965)
- 14.30** EKO.TV
- 15.30** Eva Luna (ism.)
- 16.30** Psych – Dilis detektívek (krimisor.)
- 17.30** Második élet (am.-kol.-mex. sor.)
- 18.25** Update Konyha
- 18.30** Eva Luna (am.-mex. sor.)
- 19.30** Tények
- 20.20** ÖsszeEsküvök Utána: Skandinávottó sorsolás
- 21.35** Jóban Rosszban (magyar sor.)
- 22.15** Aktív
- 22.50** Doktor House (sor.) Közben: Kenőrsorsolás
- 23.50** Született feleségek (am. vígj. sor.)
- 0.45** Aktív Extra
- 0.50** Esküdj!
- 1.20** Tények Este
- 1.55** EKO.TV
- 2.25** Szellemekekkel suttogó (am. sor.)
- 3.15** Szemgolyó (angol-ír-kan. thrill.)

PRIMA TV

- 7.00** Titkos szerelmek (telenovella) (ism.)
- 8.00** Családban (román sorozat) (ism.)
- 9.00** Teleshopping
- 9.30** Szívek találkozója (indiai sorozat)
- 10.30** NCIS (amerikai krimisor.)
- 11.30** Fințescu hídja
- 12.30** Teleshopping
- 13.30** Teleshopping
- 14.00** Szívek találkozója (indiai sorozat)
- 15.00** Családban (román sorozat)
- 16.00** A cseresznye a tortán
- 17.00** Lököttek (vígjáték sorozat)
- 18.00** Hírek, időjárásjelentés
- 19.00** Sport
- 19.30** Titkos szerelmek (telenovella)
- 20.30** Kötelkedők krónikája
- 22.15** Lököttek (vígjáték sorozat)
- 23.15** Mondenii – szórakoztató műsor
- 23.45** NCIS (amerikai krimisor.)
- 1.00** Hírek, időjárásjelentés (ism.)
- 2.30** Fințescu hídja (ism.)
- 4.00** Autofórum (ism.)
- 3.30** Teo (ism.)

HÍR TV

- 7.30** Lapzártá Vitaműsor újságírókkal
- 8.00** Híradó
- 9.05** Rájátszás (ism.)
- 10.05** Versus (ism.)
- 10.30** Globál (ism.)
- 11.00** Híradó
- Friss napi információk
- 11.30** Zöld övezet (ism.)
- A hírTV környezetvédelmi magazinja
- 12.05** Stopper (ism.)
- 12.30** GyógyHír (ism.)
- Egészségügyi magazin
- 13.00** Déli híradó
- 13.35** Hungarorama
- Vitaműsor újságírókkal
- 14.30** Paletta (ism.)
- 15.05** Vetítő (ism.)
- 15.06** Nyolcak nyomában (ism.)
- 16.00** Híradó
- Friss napi információk
- 16.30** Panaszkönyv (ism.)
- 17.05** Ősök tere (ism.)
- 17.30** Paletta
- 18.00** Híradó
- 18.20** Iskolapélda
- 19.20** Retrográd
- 20.00** Híradó
- 21.05** Rájátszás
- 22.00** Híradó 21
- 22.35** Lapzártá (ism.)
- Vitaműsor újságírókkal
- 23.00** Híradó
- 23.30** Ikon
- 0.05** Rájátszás (ism.)

DISCOVERY

- 6.30** Szétpépítő – Falak, keretek, csatlakozások
- 7.00** Hogyan készült?
- 8.00** Autókereskedők
- 9.00** Hogyan csinálják? Légibusz, Túzoltókocsi, Ketchup, Bukósisak, Gumi
- 10.00** Hogyan készült?
- 11.00** A túlélés törvényei
- 12.00** Amcsi motorok – Rick motorja
- 13.00** Autókereskedők – Lotus
- 15.00** Állítólág... – James Bond különkiadás
- 16.00** Hogyan készült?
- 17.00** Amcsi motorok – Rick motorja
- 18.00** Autókereskedők (telenovella)
- 19.00** A túlélés törvényei
- 20.00** Állítólág... – Mítoszok újra a görcső alatt
- 21.00** Hogyan készült?
- 22.00** A túlélés törvényei – Globális túlélési útmutató
- 23.00** Egy idióta külföldön – Jordánia
- 0.00** Édesvízi szörnyek – A Rift-völgy rémei
- 1.00** Autókereskedők
- 2.00** A túlélés törvényei – Namibia

KANAL D

- 7.30** Családi történet (török sorozat)
- 10.00** Kedves barátom
- 12.30** Kanal-D Hírek
- 13.15** Légy az enyém
- 15.00** Teleshopping
- 15.15** A szív úrnője (török sorozat)
- 16.45** Célponthoz
- 18.45** A nap híre
- 19.00** Kanal-D Hírek
- 20.00** Akarsz milliommós lenni? – verseny show
- 21.00** Velejtlen anya
- 22.30** Cancan TV
- 0.30** Kanal-D Hírek
- 1.30** Eli Stone (amerikai sorozat)
- 2.30** Ez Románia!

ETV

- 9.30** Erdélyi Kávéház
- 10.00** Zene
- 10.30** Ájtáró
- 16.00** Híradó
- 16.15** Met-szet
- 16.35** Kárpát Expressz
- 17.00** Ájtáró
- 17.30** Dél-utáni Híradó
- 17.40** Izeltő
- 14.45** Kalendárium
- 17.50** Egészséges percek
- 17.55** Könyvajánló
- 17.57** Életkép-pek
- 18.00** Reggeli terefe-re
- 18.30** Híradó
- 19.00** Hit-élet
- 20.00** Útmutató
- 20.30** Kende Péter: Cigá-nyok
- 21.00** Hit

Szeptember 20., kedd

Az év 37. hete és 263. napja, hátravan 102 nap

Ma Fülöp és Zsuzsanna napja van.

A Fülöp férfinév a görög Philippos név rövidülésének a magyar alakváltozata. Jelentése: lókedvelő.

A Zsuzsanna ókori egyiptomi eredetű név, mely héber közvetítéssel került át más nyelvekre. Jelentése: lótuszvirág. Női névként csak a héberbe történt aszimilációja után volt használatos.

Holnap a **Máté** és **Ildikó** nevéket köszöntjük.

Évforduló

- 451 – Az Attila vezette hun sereg megütközik Catalaunumnál a rómaiakkal.
- 1519 – Magellán elindul első sikeres világ körüli hajójúttára.
- 1873 – Történetében először ezen a napon bezár a New York-i Tőzsde, banki válság miatt. A pánik és a krízis egy hét alatt véget ér.
- 1929 – Budapesten levetítik az első hangosfilmet (*Az éneklő bolond*).
- 1946 – Először tartják

meg a Cannes-i Nemzetközi Filmfesztivált. 1939-ben lett volna az első, de a világháború miatt elhalasztották.

Vicc

- Hisz Ön a repülő csészealjában?
- Hát persze!
- Látott is már repülő csészealjakat?
- Mióta elváltam azóta nem.

Recept

Gombás töltött csirke

Hozzávalók: 1 bontott csirke, 1 zsemle, 1 tojássárgája, gomba, tej, vaj, bors, só.

Elkészítés: A megtisztított gombát apróra vágjuk, s kevés vajjal puhára pároljuk. A zsemletét tejből áztatjuk; ha megpuhult, kinyomkodjuk. A zsemlepépet összedolgozzuk a tojássárgájával, egy diónyi vajjal, a kihűlt párolt gombával, sóval és borsal. Ezzel a masszával megtöltjük a csirkét. Lelocsoljuk kevés forró zsiradékkal, majd középmeleg sütőben a kiszűrt zsírával locsolgatva pirosra sütjük.

Gondolatjel

Visky István rovata

Ne dönts, ha dühös vagy, és ne igérj, ha boldog vagy. Vannak pillanatok az életben, amelyek nem alkalmasak arra, hogy fontos elhatározásokat hozzunk. Döntéseink és ígéreteink akkor lesznek helyesek és maradandók, ha azok mögött életünk egész teljessége áll. Azért jó ez, mert így nem kerülünk olyan helyzetbe, amelyek-

ben nem vállalhatóak döntéseink. Az erős érzelmi állapotok rendszerint csak nagyon rövid ideig tartanak – mint ahogy az ilyenkor hozott döntéseink érvényessége is. Amit dühösen döntöttél el, az csak akkor alkalmazható és vállalható, ha dühös vagy. Márpedig életed legnagyobb részében nem vagy dühös. Mindenben keresd az egyensúlyt.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Eddigi tervei mellett határozottan álljon ki, ne hagyja, hogy bárki is önös érdekből megkérdőjelezhesse az ön döntését. Bonyolult ügyekre ne keveredjen bele.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Fogyó Hold idején erős vágyat érez arra, hogy változtasson, még kockázatok árán is. Pozitív hozzáállással közelítsen mindenhez.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Őn mindig tudja, hogy mikor kell lépnie a haladás létráján. Hát most se legyen türelmetlen. Hallgasson belső megérzéseire.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Ellátta az otthoni és a munkahelyi feladatainak nagy részét, még sincs elég szabad ideje. Anyagi ügyei viszont rendeződni látszanak.

OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)

A feltöltődés időszaka. Valami elműlik, és valami elkezdődik az életében. Akkor is szép napja lesz, ha álláskereső, vagy elégedetlen a munkakörével.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Ma az átlagosnál jobb a kedve, és könnyen terem kapcsolat. Hatékonyan, gyorsan cselekszik és megmutatkozik nátermettsége. Csak így tovább!

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Remekül ért a konfliktusok elkerüléséhez. Nem ártana, ha megértené, hogy nem szabad mindig kitérni a viták elől, mert egy tisztázó beszélgetés útján lehet eljutni a megfelelő megoldásig.

SKORPIO (X. 23.–XI. 22.)

Úgy tűnik, beletörődik helyzetébe. Igyekszik jobb viszonyt kialakítani környezetével. Kezdi a jó dolgokat szebbnek látni, a rosszakat elfelejteni.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Egyhangú a munkája, de nem unalmas. Többet tesz az embereikért, mint amit viszonzásul kap, mégsem keseredik el.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Az utolsó negyedben járó Hold idején törekedjen mások megértésére, ellentétük esetén pedig kompromisszumra. Próbáljon objektív maradni.

VÍZöntő (I. 21.–II. 19.)

Ne utasítsa el az együttműködés lehetőségét, ha barátai erre kéri. Új projektek alapjainak lefektetésére kerül sor. Egy kínos ügy, probléma megoldódik most.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Az utolsó negyedben járó Hold segíti abban, hogy minden kapcsolata harmonikus legyen. Most tegye félre a saját álmait, mivel üzletről van szó.

Ma

Készült: Magyarország az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

A következő napok időjárása

Szerda: Változóan felhős időre van kilátás, a Déli-Kárpátokban néhol zápor kialakulhat.
25°C
Bukarest

Csütörtök: Túlnyomóan napos időre számíthatunk, csapadék sehol sem valószínű.
25°C
Bukarest

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	26°C	16°C
Brassó	22°C	9°C
Bukarest	27°C	15°C
Csikszereda	21°C	8°C
Kolozsvár	25°C	12°C
Marosvásárhely	25°C	11°C
Nagyvárád	26°C	15°C
Szatmárnémeti	27°C	14°C
Temesvár	26°C	17°C

Alapvetően fátyolfelhős, napos időre van kilátás a Kárpátoktól nyugatra, de időnként megvastagodhat a felhőzet. Csapadék általában nem valószínű, de délnyugaton néhol zápor kialakulhat.

***	JÓ...! DÉLUTÁNI KÖSZÖNÉS	IGEN KEVES	OROSZ TEHERGÉP-KOCSI-MARKA	EGYFAJTA ÁRAM-FORRAS	A TÁRGY RAGJA	AMELY SZEMÉLYEKET	JÓL NÉZ KI	BETŰ-REND	TÁNC ELEMÉ
KURUC VEZER									
ERDEI FAFAJTA					CASTRO ORSZÁGA GYÓGY-SZERTÁR				
ERDŐ ÜLTETÉSE									
NÉMET BETŰKI			AKARATOS, KONOK BEVETT SZOKÁS						
TERÜLET (RÖV.)				NÓVEL, SÜLYOSBIT MAGYAR ENEKES					
***	A TÖBBTŐL ELÜTŐ HAVASI LEGELO						ÉSZAK NEMZETKÖZI SEGÉLY- KERŐ JEL		
CAESAR KORABOL VALÓ					HÁRMAS BETŰNK CALDWELL RÉSZEI!				
RÉS KE- LETKEZIK						OÁZIS RÉSZEI! AZ EGYIK VITAMIN			
MIHÁLY BECÉZVE					MAGYAR ÍRÓ (ALBERT)				

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipsyani u. 29-31 sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cséke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla,
Krebsz János, Gyulay Zoltán,
Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc,
Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Balog-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja
a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatalozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzéje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ

és a Szabad Sajtó Alapítvány

MÉDIAPARTNEREK

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

95,1 fm
Paprika Rádió
Fűlön csíp.

95 FM
SICULUS
Rádió

Sláger Rádió
fm 105.9

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
FM 95,6
www.radiocluj.ro

Csík győzött,
Brassó kikapott
Jégkorong

T. J. L.

► Felemásan szerepeltek a román csapatok a magyar-román jégkorongbajnokságban, a MOL Ligában. Vasárnap este a címvédő HSC első győzelmét könyvelte el az idei pontvadászatban: 4-0 a Ferencvárosi TC-vel. Becze Tihámér triplázott, s gólt ütött Virág Csanád is. A kiállítások miatt a vendégek 33 percet játszottak emberhátrányban, míg a házigazdák négyet. A veretlen listavezető Dab-Docler Brassóban is nyerni tudott, 6-4 a Corona Fenestelával. A dunajvárosi hokisok végig vezettek, a brassói gólokat Filip Richard, Varga Milán, Imecs Attila és Nagy Csaba ütötte. Tegnap Steaua Rangers-FTC- és Sapa Fehérvár AV19-Újpesti TE-mérkőzéseket rendeztek. Ma HSC-Dab-Docler-rangadó lesz Csíkszeredében, Széksefővároson a Sapa Fehérvár AV19 a Miskolci Jegesmedvék csapatát fogadja. ◀

A táblázaton:	
1. Dab-Docler	5 5 0 0 30-9 14
2. Miskolci JJSE	3 3 0 0 20-4 9
3. Fehérvár	4 3 0 1 17-14 8
4. Brassó	5 2 0 3 19-18 6
5. Csíkszereda	2 1 0 1 7-4 4
6. FTC	4 1 0 3 10-22 3
7. Steaua	4 0 0 4 11-24 1
8. Újpest	3 0 0 3 4-23 0

Eb: spanyol címvédés

Kosárlabda

Turós-Jakab László

► A spanyol válogatott nyerte a 37. férfikosárlabda-Európa-bajnokságot miután a vasárnap esti kauszi döntőben 98-85 arányban bizonyult jobbnak a francia csapatnál. Ami a legutóbbi hat kontinensviadalon senkinek sem sikerült, Litvániában összejötte az ibériaiaknak, a címvédés.

Sergio Scariolo tanítványa felörlötték a franciák ellenállását azzal, hogy támadásban és védekezésben is kiemelkedő teljesítményt nyújtottak. Juan Carlos Navarro 27 pontig jutott, amit a Gasol fivérek, Pau és Marc Gasol, Calderón pedig további 17-tel toldott meg, miközben a kongói születésű Serge Ibaka ötlet csapata dobáshibáinak felét jegyezte. A másik oldalon Tony Parker hozta megszokottan jó formáját 26 ponttal, míg Diaw 12-ig, Noah 11-ig, Batum pedig 10-ig jutott.

Nyolcadszor Eb-döntőben, a spanyolok másodszor lettek kontinensbajnokok, míg a franciák 62 év után gyűjtötték be második Eb-ezüstérmüket. A meglepő macedónok ellen kiharcolt bronzoztak az oroszok 25. érmüket szereztek, s a Szovjetunió jog-

utódjaiként 14 elsőszéggel büszkélkedhetnek. A Litvániában nagy csalódásra csak nyolcadik szerbek (a jugoszlávok jogutódjaiként) biztos másodikok az örökrangsorban 8 arany-, 6 ezüst- és 4 bronzérmel.

A 37. Eb legjobb játékosának (MVP) Juan Carlos Navarrót választották, aki a legfontosabb három mérkőzésen 88 pontot gyűjtött. A kontinenstorna álomcsapata (All Star) került még Tony Parker, a macedón Bo

McCalebb, az orosz Andrej Kirilenko és a spanyol Pau Gasol.

A 37. férfikosárlabda-Európa-bajnokság végeredménye: 1. Spanyolország, 2. Franciaország, 3. Oroszország, 4. Macedónia, 5. Litvánia, 6. Görögország, 7. Szlovénia, 8. Szerbia, 9. Németország és Finnország, 11. Törökország és Grúzia, 13. Horvátország, Bulgária, Nagy-Britannia és Izrael, 17. Ukrajna, Lengyelország, Bosznia-Hercegovina és

Olaszország, 21. Montenegró, Lettország, Belgium és Portugália.

Az Eb-nek olimpiai kvalifikációs jellege is volt, a spanyolok és a franciák biztosították a helyeket a jövő évi, londoni ötkarikás játékokon. Oroszország, Macedónia, Litvánia és Görögország egy 12 csapatos olimpiai pótszelejtezőn indulhat 3 amerikai, 2-2 ázsiai és afrikai, valamint egy óceániai válogatott társaságában, innen az 5 legjobb lehet ott Londonban. ◀

A spanyol kosárlabdások sikere várható volt, és teljesen megérdemelt lett

Röviden

Steaua-verő „pandúrok”

A labdarúgó-Liga-1 7. fordulójának vasárnap esti mérkőzésén a Pandurii 2-1-re verte Ploiești-en a Steaua-ut, Voiculescu és Pintelii (11 m), illetve Rusescu volt eredményes. A bukarestiek a 18. perctől emberhátrányban szerepeltek Latovlevici kiállítására nyomán, s a 88. percben Gardoș is elvesztették. A hátrvédést azért állították ki, mert sikertelen szerelési kísérlete lábtörést okozott Cosmin Băcilănek, akit a mentők vittek el, és műtét vár rá. A fővárosi rangadón a Dinamo 0-0-ra mérkőzött a Rapiddal, de itt sem futballról volt szó, hanem súlyos szurkolói rendbontásokról, amelyek nyomán több tíz randalírozót bekísértek a csendőrök, s 300 pénzbírságot róttak ki. A szakszövetség 25 ezer (új) lejre büntette a szervező Dinamót.

Kiestek a kolozsváriak

A női kézilabda-BL dániai kvalifikációs csoportjának döntőjében a HK Viborg 37-21-re verte a Kolozsvári U-Jolidont és felkerült a fő táblára. A kolozsváriak, akárcsak a Debreceni VSC a második helyen zártak, s így a KEK-ben folytathatják, a 3. fordulónban kapcsolódhatnak be.

Százéves a román futball

Labdarúgás

ÚMSZ

► Kerekasztal-beszélgetés lesz Helmut Duckadammal és Jenei Imrével, moderál Radu Paraschivescu újságíró, és filmet is vetítenek ma a Budapesti Román Kulturális Intézetben abból az alkalomból, hogy idén 100 éves a román futball.

A találkozón fölelevenítik a román futballtörténelem felejthetetlen pillanatait, legendás történeteit a nem kevésbé legendás kapus Duckadam, a labdarúgó, edző, szövetségi kapitány Jenei és az író, újságíró Paraschivescu segítségével – mondta el az MTI-nek Brîndușa Armanca, a román intézet igazgatója. A beszélgetést a *Szegedi MTV* Román Stúdiójának Helmut Duckadamról készített portréfilmje előzi meg.

Idén ünnepli alapításának centenáriumát az első nagy hazai futballklub, a Temesvári Kinizsi, amely 1911. május 6-án játszotta első mérkőzését a Temesvári Atléták ellen. A klubcsapatot 1910-ben alapították a helyi vasutasok Kinizsi néven, a klub jelképe a fél karon hordott malomkő volt, amellyel a híres történelmi személy, Kinizsi Pál nevéhez fűződő egyik legendás eseményre utáltak. Az első hivatalos mérkőzésüket 1911-ben játszották és már akkor a fehér-lila mezben léptek pályára. A Kinizsi

1921-ben elnyerte az Erdélyi Kupát, majd 1922–27 között egymás után hatszor hódította el a Nemzeti Kupát, s ezt a rekordot csak 71 év múlva tudta kiegészíteni a bukaresti Steaua.

Helmut Duckadam a sevillai hős néven került be a labdarúgás történelembe, ugyanis az 1986-os BEK-ben, az FC Barcelona ellen játszott a döntőben, a Bukaresti Steaua kapusaként, mind a négy büntetőrúgást kivédte, és ezzel bekerült a Rekordok könyvébe.

Jenei Imre Arad megyei labdarúgó, edző, a magyar és a román labdarúgó-válogatott volt szövetségi kapitánya. Hírnévre az 1986-os BEK-ben tett szert a győztes Steauával. Akárcsak a kiváló hálóőr, a román elnöktől 2008-ban ő is megkapta a Sport érdemrendet sevillai teljesítményéért. 1992–93 között a magyar válogatott szövetségi kapitánya volt közvetlenül a legendás Puskás Ferenc előtt.

Radu Paraschivescu többek közt a Larousse Futball-enciklopédia román szócikkeinek és az *Athéntól Athénig, Olimpiai Játékok 1896–2004* című kötetnek a szerzője, a két központi sportlap, a *ProSport* a *Gazeta Sporturilor* munkatársa. Két regénye közül a sportetika-ról szóló *Famionul roșu (Vörös partjelző – 2005)* című elnyerte az év legjobb sportkönyvéért járó kitüntetést. ◀

Már a Real sem hibátlan

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

► A Real Madrid meglepetésre 1-0-ra kikapott a Levante otthonában a spanyol labdarúgó-Primer División 4. fordulójában. Ez volt Levante első győzelmé, s a Real első veresége a mostani idényben. Az Atlético Madridban 4-0-ra legyőzte a Racing Santandert, az Athletic Bilbao pedig kikapott a vendég Betistől, 2-3. Már csak a Valencia és a Betis százszázalékos, a Barcelona (7 pont), a Sevilla (7) és a Real Madrid (6) követi.

A Manchester United ötödik meccsét is megnyerte az angol Premier League-ben: vasárnap a Chelsea elleni, Old Traffordon rendezett rangadón 3-1-re diadalmaskodott. A 15 pontos MU-t a Manchester City (13), a Chelsea (10), a Newcastle (9) és a Stoke City (8) követi.

Az olasz Serie A második fordulójának vasárnap esti rangadóján az SSC Napoli 3-1-re verte a bajnok AC Milant, miután Aquilani góljára három Cavani-válasz érkezett, szűk 40 perc alatt. Még nem veszített pontot a Napoli, a Juventus, az Udinese és a Cagliari, s a Genoa (4 pont) is veretlen.

A német Bundesliga 6. fordulójának vasárnap esti zárómérkőzésén a Bayern 2-0-ra verte Gelsenkirchenben a Schalke 04-et. A Bayern (15 pont) vezetett a Werder Bremen (13), a B. Mönchengladbach (13), az 1899 Hoffenheim (12) és a Hannover 96 (11) előtt.

A francia Ligue 1 hatodik fordulójában, vasárnap: Évian Thonon Gaillard-Paris St. Germain 2-2, Stade Rennes-AS Nancy 1-1, Olympique Lyon-Olympique Marseille 2-0. A Lyon (14) vezet a Montpellier (13), a Toulouse (13), a bajnoki címvédő OSC Lille (11) és a PSG (11) előtt. ◀

Győr és Debrecen veretlen

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

► A Debreceni VSC és a Győri ETO is megőrizte veretlenségét a magyar labdarúgó-OTP Bank Liga 9. fordulójában: előbbi a Pakscot (4-2), utóbbi pedig a Ferencvárost (2-0) verte vasárnap hazai pályán. Szombaton a címvédő Videoton csak 0-0-t játszott a Vasas otthonában, míg a sereghajtó Zalaegerszegi TE a Kecskemét elleni 1-1-gyel megszerezte első pontját Pukner László irányítása

alatt. A zalaegerszegiek ezzel együtt továbbra is nyeretlenek ebben az idényben. A Budapest Honvéd 2-0-ra verte az Újpestet, a Diósgyőri VTK 2-1-re a Kaposvári Rákóczi, a Haladás pedig 2-1-re a Pápat. A Pécsi MFC 1-1-gyel a BFC Siófokkal, 1-1. A 10. forduló műsora: szeptember 23., péntek: Videoton-ZTE; szeptember 24., szombat: Kaposvár-Debrecen, Újpest-Haladás, Paks-Pécs, Siófok-Honvéd, Pápa-Vasas; szeptember 25., vasárnap: Kecskemét-Ferencváros, Diósgyőr-Győri ETO. ◀

Az állás:			
1. Debrecen	9	8	10 20-7 25
2. Győri ETO	9	8	10 17-5 25
3. Honvéd	9	6	0 3 19-10 18
4. Pécsi MFC	9	5	2 2 13-14 17
5. Diósgyőr	9	4	3 2 14-10 15
6. Videoton	9	4	2 3 12-6 14
7. Pápa	9	4	1 4 10-10 13
8. Kecskemét	9	3	4 2 17-12 13
9. Haladás	9	3	2 4 9-11 11
10. BFC Siófok	9	2	4 3 8-8 10
11. MVM Paks	9	2	4 3 15-19 10
12. Kaposvár	9	1	4 4 12-18 7
13. Vasas	9	1	4 4 9-16 7
14. Újpest	9	1	2 6 9-15 5
15. FTC	9	1	2 6 6-12 5
16. ZTE	9	0	2 7 5-22 2

RK-mecsek a tévében

Labdarúgás

T. J. L.

► Ma, holnap és csütörtökön tizenhatodöntőket rendeznek a labdarúgó-Román Kupában. A mai három találkozón közül a *Sport.ro* a galactic közvetíti élőben, ahol a bajnoki címvédő Oțelul vendége a harmadosztályú Olțchim Râmnicu Vâlcea (18.30 óra). A Brassói FC a Liga-2-s Bákói FCM-t fogadja, a szintén másodosztályú Gaz Metan Severin pedig az élvonalbeli CS Mioveni-t. Szerdán további négy találkozó követhető figyelemmel a képernyőn. A *Dolce Sport* 16.30 órától a Petrolul Ploiești-Concordia Chiajna-mecset, 19 órától pedig két fővárosi gárda, a Rapid és a Juventus (L2) összecsapását közvetíti élőben, míg a *sport.ro* a Temesvári Poli (L2)-Ceahlăul Piatra-Neamț, a *Pro Tv* pedig az Astra Ploiești-Kolozsvári CFR 1907-mérkőzést választotta, 17, illetve 21.30 órától. Szintén holnap CF Brăila (L2)-Medgyesi Gaz Metan, Galaci FCM Dunărea (L2)-Sportul Studentesc, Szebeni Voința-CS Otopeni (L2), Pandurii Târgu-Jiu-CS Vișina Nouă (L3) és Astra II Giurgiu (L2)-Kolozsvári U találkozóira kerül sor, egyformán 16 órai kezdettel. Csütörtökön három meccs lesz. ◀